

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Idun

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 1 OKTOBER 1916.

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY.

FÖRFATTAREN DR PER HALLSTRÖM 50 ÅR DEN 29 SEPTEMBER.

Foto för Idun af O. Ellqvist.

NÅGRA ORD TILL BILDEN.

PER HALLSTRÖM, DEN NYVORDNE HEDERSDOKTORN, FYLLEDE DEN 29 SEPTEMBER 50 ÅR. Men det är icke som bärare af en akademisk utmärkelse eller som en af de aderton man länkar sig honom på hans halfsekeldag, utan som den betydande författaren, hvars från verk till verk sligande fantasirikedom, tanke-skärpa och förmåga af subtil psykologisk analys gjort honom till en af vår vitterhets främste. I en tid då litteraturen håller på att urarta till en handelsvara, som säljes efter vikt, och då snart sagdt hvarenda någorlunda grammatikkunnig herre eller dam knädar ihop böcker och purrar på allmänheten, är det en vederkvickelse, att få vända sig bort från det andefattiga litterära basarkramet och fördjupa sig i Per Hallströms dikning. Där möta vi fruktbarande idéer, stora andliga synvidder samt en världsbild, skiftande af lifvets mångfald och förklarad af snillet. Djupet i hans psykologiska undersökning, då det gäller människoframställning, för tanken till de ryska diktarna, för hvilka själslivet knappast äger några outforskade områden. Han besitter liksom de något af det hemlighetsfulla röntgenljus, hvarmed hjärtan och njurar avslöjas. — Det är företrädesvis som novellist och dramaturg den svenska allmänheten känner Per Hallström. Men han har också skrivit några ypperliga essayer om andra författare, och senast föregående jul gaf han ut en större lefnadsteckning öfver Carl Vilhelm August Strandberg (Talis Qualis) präglad af skarptänkt utredning och varm förståelse.

Denna monografi riktar läsvärldens uppmärksamhet på en lyriker, hvilken numera råkat i oförtjänt glömska. Också har minnestecknaren ej sparat sig någon möda för att ge åt Talis Qualis hans rätta plats i vår vitterhet. Hans politiska lyrik, sedd mot bakgrunden af den tid hvori dessa sånger blefvo till, hans mandoms mærgfyllda och med hjärtblodet skrifna dikter, hans Byron-folkningar — allt har Per Hallström mästerligt analyserat och värdesatt.

Vi måste af utrymmesskäl inskränka oss till dessa korta rader om En gammal historias och Thanatos' diktare på hans halfsekeldag, men hänvisa den intresserade till Idun för den 16 november 1901, hvarest Georg Nordensvan medryckande och belysande skrivit hans karaktäristik som skald och människa.

MIN VÄN FABIAN. -:- AF ULLA LINDER.

DET HADE VARIT STUDENTKAMRAT-festdag, denna gången dekorerad med en synnerligen lyckad och animerad middag på Operakällaren. Förra gången — tioårsminnesdagen — hade man slagit på stort och samlats på Hasselbacken, där champagne och tal — i den högre stilen — flödat. Då hade de mött upp fulltaliga, alla 14. Nu däremot hade summa 4 infunnit sig. Och ändå var det inte mer än 15 år sedan! Men saken var den, att man då — tioårsdagen — inte varit fullt på det klara med, i fall nästa möte borde utsättas 5 eller 10 år därefter. Det där verkade manspillan, intet annat.

Emellertid hade de, som kommit, roat sig bra. Det var till och med, som om samvaron gifvit mer än vanligt, därför att de som nu träffades, egentligen voro de som känt hvarandra minst, deras lefnadsbanor lågo rätt långt ifrån hvarandra, erfarenheter och åsikter likaså, men det gemensamma ungdomsminnet öppnade hjärtana och lossade tungornas band.

Så kom det till, att man efter "moriska kaféet", där kaffet och punschen druckits, inte skiljdes åt, utan tog sig en gemensam långpromenad utåt Uggleviken—Stocksund—Djursholm och slutligen hamnade på vårdshuset vid Ulriksdal, där frukost intogs.

Af de här fyra var en disponent för ett stort industriverk — någonting i trämassa — med fabulösa inkomster, en författare (med inte fullt så fabulösa), en jägmästare i Sveriges nordligaste revir och den fjärde amanuens i ett kungligt ämbetsverk.

De båda förstnämnda hade vistats i Amerika några år strax efter studentexamen och gått sina profår i livets skola, medan de två andra hämtat alla lifsintryck från vår egen goda hufvudstad — samt från Norrlands urskogar. Men den ende, som nu hade något öfverflöd af denna världens goda, var naturligtvis disponenten, och han hade som särskild ynnest utbedt sig att få bjuda på allt "extra" som förekom, likasom på frukosten.

Som sagdt var stämningen den bästa, man hade rikt utbyte af samvarons allt för snabbt svinnande timmar, det kändes svårt att skiljas åt, och i afskedsögonblicket kom man med hand och mun öfverens om att nödvändigt räkas, om inte förr så fem år därefter, på 20-årsminnesdagen.

Den nya dagen hade emellertid framskridit så långt, att Fabian nätt och jämnt hann gå hem till sig för att byta kläder och göra en hastig morgontoalet, innan det var tid för honom att infinna sig på sitt ämbetsrum.

En tillagande olust bémäktigade sig honom, då han väl installerat sig vid sitt skrifbord och börjat plocka i de digra luntor, han hade fått sig förelagda till genomläsning. En tung trötthet, egentligen mest själslig, fick honom under sin press. Han förnekade ihärdigt för sig själf, att den kunde stå i samband med nattvaket och det lifliga idéutbytet dagen förut. Sådant hade han väl varit med om många gånger förr. Han var ju ingen dufunge.

Nej, det låg djupare än så. Det var af en helt annan kraft och halt och orsak. Äfven verkan. Tankar, dem han visserligen ej i dag tänkte för första gången, började ånyo sina revolverande angrepp inom honom.

Här gick han — 33 års gamla karlen — frisk, energisk, kraftfull, med muskler och tankar längtande efter att få prestera något, längtande efter en verklig ansträngning, en

kraftmätning, något som kunde få upp intresset till att glömma bort det lilla hvardagliga äflandet, politikkäbblet, partignatet, ryktlessmideriet, skvallret. — — Här var så mycket prat och ord, här var så litet handling — — Hans arbete föreföll honom intresselöst, så preliminärt, underordnad och opersonligt som det var. Om det gifvit honom hans rikliga utkomst, skulle han måhända ej blifvit bitter emot det, men det tog ju hans tid, hans tankar, hans hjärnkrafter, med ett ord hans ungdom, utan att ge honom något igen, hvarken intresse, utveckling eller ens mynt så mycket som till dagligt bröd. Hade han ej haft några värdepapper gömda någonstans på botten af ett kassafack, skulle han aldrig kunnat fortsätta på den bana, hvilken hans föräldrar ansett värdig släkttidionerna och familjevapnet.

Han var också trött på kvinnorna, sitt lands — sin stads kvinnor. Han längtade att få ge sig af från dem och från allsammans på en tid. Han ville visa dem, att han ej frågade efter dem, att lifvet gick mycket bra att lefva utan dem. Speciellt var det en liten fröken han ville skulle förstå detta, en liten blond, uppnäst, rödkindad fröken — —

Han slog vredgad ifrån sig bilden af den unga damen, som envisades att framträda för hans minne, och kastade sig i stället in på föregående dagens kamraförtroenden. De bådas — disponentens och författarens — amerikaminnen hade intresserat honom högeligen. De hade valt den bästa vägen, de, tänkte han afundsjukt. De hade gifvit sig ut strax för att ta ett krafttag med verkligheten. De hade haft förnufft nog att genast skaffa sig horisont öfver lifvet, att pröfva egna krafter, så att de nu kunde stå på egna själfvärfvade fötter, så att säga. De visste hvad de själfva dugde till och visste också hvad värde de borde sätta på en hel del andra saker här i världen, hvilka han för sin del — och ännu mer hans familj, hans umgängeskrets — hade en helt och hållet felaktig uppfattning af.

Ja — om han haft tillräcklig vitalitet kvar inom sig, tänkte han, medan ådrorna svällde vid linningarna, skulle han inte gått längre på det här sättet. Då skulle planerna tagit bestämd form, ländt till något resultat. — —

Nåväl, var det verkligen slut med hans vitalitet och initiativkraft? — Man ansåg honom för flegmatiker — må vara! — Men flegma och kraft kan dock förenas. — — Han var ej förbenad. A n. — Det gällde att rycka sig loss, fatta sitt beslut, — kapa den sträckta, gnisslande linan. — —

Ja. En vecka senare satt verkligen min vän Fabian på fåget till Göteborg. En första klass hytt på amerikaångaren i Liverpool hade han telegrafiskt låtit reservera åt sig. Från amanuensbefattningen i ämbetsverket hade han begärt och erhållit afsked på ett år. Försäljningen af ett par värdepapper hade försedt honom med en god reskassa. Han ämnade nu utnyttja alla chanser till upplevelser, skaffa sig så många lifserfarenheter som möjligt, lefva flott så länge medel därtill fanns och sedan — finna sig i hvad som skulle komma och lita på sina egna starka armar samt sitt goda intellekt. I ett land som Amerika borde det ju kunna gå. Ett år skulle han vara ute, det var fastslaget, komma hvad som komma ville, om han så skulle nödgas ge sig ut att söpa gatorna för bröd.

Det var en sällsam och rik känsla af obun-

denhet, af spänning och upplevelsehunger — en alldeles ny förnimmelse för Fabian, den flegmatiska skeptikern, som fyllde honom då han efter att ha installerat sig i sin komfortabla hytt och gjort en omsorgsfull toalet till middagen, med långsamma steg och värdig hållning begaf sig till den stora, öfverdrifvet eleganta matsalen en trappa ned midskepps.

Ett stimulerande, distingueradt sorl slog emot honom redan i dörren likt doften från en dyrbar praktblomma. Alla grubblerier öfver hemförhållanden, trängsel, tyngd, missförstånd hade han slagit ifrån sig. Han hade beslutat sig för att så länge pengarna räckte, lefva i den föreställningen, att han var en penningmatador, som bara behöfde vinka för att få det han åstundade — samt att inte åstunda annat än det som kunde fås för pengar. — Och båda dessa beslut lyckades han också tvångslöst genomföra. All oro af hvad slag som hälst var bannlyst från hans sinne. Han lefde blott i det närvarande, med envis annulerande såväl af forntid som framtid.

Det enda som emellanåt ville komma för honom på nytt — med en känsla af obehag och svaga själföföbräelser — i synnerhet då orkestern på aftnarna efter middagen intonerade till dans — var en liten scen utspeld i hörnet af en viss salong i en viss nordlig hufvudstad, bostontonerna ljudande i smeksam höglidlighet därifrån danssalen: en ung, mycket blond dam, käbblande, reism, hysteriskt kokefferande med en splitter färsk, nykommenderad kavaljer i soffan bredvid. På golfvet framför de där båda han själf, Fabian, i korrekt, likgiltig gentlemannapose men med blodet allt hetare sjudande under den välsoignerade huden. Förargad, bedragen, uträkad stod han där, till sist i ett obehagadt anfall af dåligt lynne började han citera skaldens försmädliga strofer:

— — — kring de bländande skuldrorna hänger det blondaste hår som har krullats på långer — — men

Blondinerna äro som bröd utan salt och säga den största grodan vid bordet! — —

Ja, det var förstördt nu förstas, allsammans.

Nå, det var väl förstördt förut. Eller rättare: hade aldrig varit något att förstöra. Han hade intet gjort åt saken, hade naturligtvis misstagit sig från början, — öfverdrifven egenkärlek antagligen, brist på förmåga att förstå små kvinnovinkar. — —

Han råkade i raseri, då han tänkte på det — och på henne. Åh, detta kokefferi, denna vedervärdiga känslolök, denna kvinnliga — blygsamhet eller hvad? — att inte vilja vare sig fram eller tillbaka, i går varm, i dag kall, att drifva med det bästa, det djupaste som finns i en människa! — — —

Men han lyckades till sist äfven få bukt med det minnet. Det sköts i bakgrunden, lade sig till ro och inkapslades. Och då man nalkades det stora främmande landet, dansade han just efter densamma smekande bostonmelodien utan den ringaste obehagsförnimmelse med en annan vacker blondin i sina armar.

Bland de många intressanta reskamraterna på oceanångaren hade han så småningom kommit att mest vara tillsammans med en västamerikansk familj, en ståtlig dam, änka — tydligen miljonänka — och hennes två vackra döttrar. Alla tre sågo ungefär lika gamla ut, distinguerade, älskvärda, pi-

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	< 3.50	Halft år.....	> 5.—
Kvartal.....	< 1.75	Kvartal.....	> 2.50
Månad.....	< 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns byrå och expedition, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
30 öre efter text.	Utländska annonser:
35 öre å textside.	35 öre efter text. 40 öre
20% för höjning för särsk. begärd plats.	å textside. 20% förh. för särsk. begärd plats.

kanta, och alla tre intresserade honom ungefär lika mycket. Hans räddning var måhända, att han inte kunde besluta sig för att ge någon af dem företrädet, eljes hade han med all säkerhet förlorat sitt hjärta än en gång. De hade sitt hem strax utanför San Fransisko och Fabian måste lofva att komma och besöka dem vid deras stora sommarfest.

Han bodde alltså först ett par tre veckor i Boston, fortfarande första klass, och njöt af rikemanslivet alla agremanger. Därefter sätte han sig beslutsamt på pressen till San Fransisko — fast han visste att det skulle betydligt förkorta hans rikemansexistens — och tillbragte därefter — tillsammans med en hel skara andra inbjudna — en underbar vecka på miljonänkans sommarslott. Därefter tillbaka till östra Amerika. Min vän Fabian ansåg det nämligen lämpligare att förlägga sista akterna i farsen där, såsom liggande närmare hemmet, särskildt närmare oceanångarne.

Han tillbragte nu ett par veckor i New York på ett — om inte precis första klassens — så dock ganska distingueradt hotell och gjorde en massa intressanta upplevelser och erfarenheter.

Emellertid hade kassan smält ihop betydligt. Fabian lefde med öppna, klarvakna ögon och efter noggrant uppdragen plan. Hvarje morgon efter frukosten räknade han öfver sina resurser och beräknade sin ställning. Hans tillgångar medgafvo honom i slutet af augusti ett par veckor på ett familjepensionat å en liten badort vid kusten samt därefter en resa uppåt Niagara. Men i början af september ansåg han tiden vara inne att omsorgsfullt packa ner frack- och smokingkostymerna, guldur, dito manschettknappar, signetring, toaletteluett af marokäng, m. m. Allt detta öfverflödiga och tyngande deponerade han, nedpackadt i den aflånga läderkofferten, hos konsulen med hvilken han blifvit bekant. Försedd med sin mindre, dock rätt rymliga handkappsäck, innehållande det enklaste nödvändiga, tog han därefter in på ett bra arbetshotell och började studera tidningarnas annonsspalter.

Han valde en smula i konfekten, men stannade slutligen för en betjäningsplats hos en gammal metodistpastor vid 374:de gatan. Det var bara fyra sökande, och efter långt väljande, utfrågande af kontrahenterna såväl af prästen som hans fru och rådslående i hviskande ton mellan det gamla paret, blef Fabian den utsedde.

I början gick allt ypperligt. Prästen och hans hustru voro utomordenligt vänliga och snälla, där kom och gick i deras hem en del folk som voro helt och hållet nya och ganska intressanta att iaktta för min vän Fabian, och sysslorna redde han upp med största lätthet. De bestodo egentligen blott i att sköta värmeledningen, hålla gården putsad och fin och trapporna blanka, gula mässingsledstänger oklanderliga samt att följa pastorn till och från församlingsgudstjänsterna. Detta sista var dock det som förorsakade att Fabian ledsnade på platsen. Pastorn upptäckte nämligen, att hans betjänt hade en god sångröst, inte utan skolning. Sedan ville han nödvändigt dra in honom med i gudstjänstens utöfvande. Men detta å sin sida hade till följd, att en del församlingsmedlemmar — n. b. kvinnliga dito — önskade göra hans bekantskap och började visa honom så stor välvilja och uppmärksamhet, att han kände sig inte så litet besvärad. — (Måhända har jag glömt att nämna, att Fabian hade ett

synnerligen tilltalande utseende, en ståtlig figur, ett distingueradt och förtroendeingifvande ansikte, ett par allvarliga, djupa, blågrå ögon, som just genom sitt lidelsefria, dock ej känslolösa lugn tycktes besitta förmåga att väcka storm på det lugnaste haf och tända eld i glimmande glöd.)

Då man kommit öfver jul, stod Fabian inte ut längre, helgens ökade kyrkojansstgöring blef honom för öfvermåttig, — allra hälst som de kvinnliga elementen i hemmet också började bli väl varma — till metodistpastorns och hela församlingens sorg och stora saknad lämnade han hastigt och lustigt platsen.

Nu tog han en anställning i rakt motsatta ändan af den väldiga staden — som vaktmästare, eller rättare sagdt, portvakt vid en biograf. Hans åligganden här bestodo i att gå och stå framför ingången till bemälda biograf 8 timmar dagligen, iklädd ett pralande livré, svara på frågor — angående program och biljetter o. d. — som publiken kunde vilja framställa samt att hålla eventuella bråkmakare i styr eller, i fall de ej ville ställa sig hans föreskrifter till efterrättelse, att förpassa dem ut på gatan.

Det där blef han emellertid mycket snart trött på. Det var ju ett latmansgöra, tråkigt, ingalunda förenligt med hans läggning. Dessutom gaf det ingen behållning, då lefnadsomkostnaderna voro höga. Nej, sådant var ej för honom. Han längtade ånyo, det kände han, till någon befattning i ett hem, kanske inte fullt så initierad som en betjänt, men i alla fall något i den stilen. Han slutade därför efter en månad på biografen, lämnade sin lilla dublett vid 477:de gatan, som han bebott så länge han varit vid biografen, flyttade i stället åter till det förut omnämnda arbetarhotellet och fördjupade sig på nytt i tidningsannonserna, kasserade och valde allt under det kassan betänkligt smälte ihop.

Det började se en smula bekymmersamt ut för honom, han kunde lägga upp sina sista dollarstycken i handen och funderingar döko upp inom honom, i fall hans öfverord om att sopa gatan måhända skulle komma att tagas på allvar.

Då upptäckte han äntligen en dag något som verkligen föreföll honom mycket tilltalande. Man annonserade efter en trädgårdsmästare till en större villa utanför Boston.

Nå, det skulle vara angenämt, just hans likör. En behaglig sysselsättning, frisk och hälsosam ute i Guds fria natur, en god ställning äfven, lagom fri, lagom beroende. Han hade alltid varit mycket förtjust i och intresserad af blommor, skulle äfven skaffa sig riklig litteratur i den här vägen, så vida han fick platsen. Ypperliga kroppskrafter hade han, härliga armmuskler till gräfning, dess-

På förekommen anledning

få vi härmed meddela att vi för oktoberkvartalet i c k e höjt Iduns pris, som sålunda förblir:

lösnummer 12 öre.

Prenumerationspris å posten och i bokhandeln: för helf år 6: 50, för 3 kvartal 5: 25, för 2 kvartal 3: 50, för 1 kvartal 1: 75.

Å järnvägarna kostar lösnr af Idun däremot 20 öre.

Stockholm den 25 sept. 1916.

TIDNINGSAKTIEBOLAGET IDUN.

utom ett godt förstånd, snabb uppfattningsförmåga. Så nog skulle det gå alltid, för den saken oroad han sig ej. Men — den här befattningen kanske ej var så lätt fången som betjäningsplatsen hos den gamle pastorn, där satt oron.

Han rakade sig mycket omsorgsfullt den här dagen. (Sedan han kom till Amerika hade han lagt sig till med ett par synnerligen distinguerade whiskers, hvilka gafvo honom ett intryck af äldre, stadgad engelsman, gentleman.) Därefter utvalde han en snygg men enkel grå kostym, en lätt, grå filthatt därtill samt gråa trådvantar. En billig, starkt doftande tvål, som mycket annonserades i alla kryddbodfönster, hade han börjat använda redan under sin betjänings-tid. Så tog han Gud i hågen och gaf sig af bort till den uppgifna hotelladressen.

Hans förhoppningar sjönko emellertid afsevärdt, då han trädde in i det rymliga väntrummet och där fann före sig en tio, tolf män af olika karaktär och valör, alla väntande på företräde och under tiden iakttagande hvarandra, isynnerhet hvarje nykomling, med misstänksamma eller hånfulla blickar.

Fabian blef stående vid dörren en hel minut, gjorde därefter två stela, ceremoniösa bugningar, en åt höger och en åt vänster, klef sedan med värdiga steg tvärs öfver golvet och slog sig ned i en stor länstol därborta, den enda i rummet, hvilken tydligen afskräckt alla de förut komna med sin bekväma pondus. Han satte sig bekvämt tillrätta med händerna, iklädda de grå trådvantarna, hvilande på stolens armstöd och började så lugnt och intresserad iaktta alla dessa ansikten, typer, en del intressanta, andra alldagliga, några verkliga karaktärsbilder med en hel passionshistoria gömd i sina linjer och veck.

Han tyckte sig också upptäcka att flera yrkesträdgårdsmästare voro med i samlingen. Lynnesbarometern sjönk betydligt. Nej, här hade han säkerligen ingenting att hoppas. Och just detta skulle passat honom förträffligt! — — Men — — nåja, han skulle väl få pröfva en renskrapad belägenhet också. Plötsligt öppnades dörren till ett inrum och en liten klostrund herre med oroliga ögon och feta kinder kom ut. Alla reste sig upp som på ett gifvet kommando. Det var tydligen "slotsherrn".

Han gick långsamt några hvarf i rummet noggrant betraktande hvar och en af de platsökande och hela tiden fingrande på den tjocka guldkedjan, som prydde hans ljusgrå allasväst. Inte ett ord kom öfver hans läppar, hvilka voro mycket tunna och med en skiftning af gredelint i färgen. Fabian började misstänka att det var en döfstum de hade att göra med. Då stannade den tjocke med ens framför vår vän, de heta, oroliga ögonen foro några gånger granskande öfver hans person från hans kosmetikglänsande hufvud och ned till det välborstade fotabjället, men stannade till sist, tydligen väl tillfreds med sin razzia, på det orörliga, flegmatiska ansiktet. De båda männen fixerade hvarandra tyst i minst två minuter.

Då sade plötsligt den tjocke med en torr, lågmäld röst: "Ni har platsen".

Därefter gjorde han en liten vink med handen och gick så hastigt tillbaka dit hvarifrån han kommit utan en blick eller en hälsning åt någon. Nu visste Fabian inte riktigt, hur han skulle bete sig. Hvad var meningen med den där vinken egentligen? Men han fattade

Att Konstflitens alster alltmer
uppskattas visas därav att omsättningen under 1915 steg med mer än 40 proc. Även från länder i krig ingå alltjämt beställningar på bomullstygger och gardiner till **Konstfliten, Göteborg.**

S:ta Birgittaskolan Regeringsgatan 19-21
Linneutstyrlar Handsydd linneblusar
Textilarbeten

snabbt sitt beslut, äfven han, och gick med trygga, värdiga steg efter den lille mannen, genom ett rum, noggrant stängande dörrarna efter sig. De skulle väl ändå träffa någon öfverenskommelse! —

Slottsherrn satt redan vid sitt skrifbord, bladdrande i några papper och lät sig ej störas af nykomlingens inträde.

Då Fabian flyttat till arbetarhotellet — första gången — hade han lagt sig till med visittkort, hvarå med en liten, prydlig stil tryckt: "Mr Fabian Georgeson, U. S. A." Georg var hans fars förnamn. — Nu tog han med en oändligt allvarlig och värdig min fram ett af dessa visittkort och lämnade det med en högförlig bugning till mr Dollar vid skrifbordet.

Denne såg på kortet, nickade, kastade en snabb, välvillig blick på sin ståtliga trädgårdsmästares ansikte och sköt till honom ett pappersark, på hvilket var antecknad villans namn och adress samt trädgårdsmästarens lön och andra förmåner.

Därpå sade han med samma torra, underligt obegagnade röst som nyss:

"Vi reser om en timme. Härifrån. Bil. Ni kan väl vara färdig?"

"Färdig, mr Dollar," upprepade Fabian lakoniskt och bugade sig åter, men gjorde där-efter hastigt helt om. Ty nu gällde det att raska på. Men naturligtvis skulle han vara redo i tid. Den här platsen var verkligen som skapad för min vän Fabian. Annu så länge.

Det var en mycket vacker trakt med stilla på samma gång som centralt läge. Villan var utomordentligt smakfull, komfortabel, trädgården ej stor, men vacker och i hög kultur. Intet orangeri som Fabian befarat. Men det ålåg honom att vattna och ansa alla de stora palmerna och andra växter uppe i villan, och de voro ej få. Han hoppades att de måtte vara seglifvade, härda ut åtminstone ett par tre månader.

Han hade ett stort, ljust, vackert rum ofvanpå chaufförens lägenhet i en liten näpen villa ett stycke ifrån den stora och skild från trädgården af en hög spalier, sommartiden öfvervuxen af kaprifolium och klängrosor. Efter framställd önskan fick han middag uppburan på rummet af negergroomen. Frukost och lunch däremot åt han i betjäningens gemensamma matsal i entresolen, men försökte gärna ställa det så — för att slippa undan ett alltför lifligt umgänge och tankeutbyte — att han inte kunde passa tiden riktigt, något som långt ifrån att förskaffa honom vredgade blickar från den godmodiga, danska hushållerskan, i stället inbringade honom en hel del extra godbitar från herrskapets bord. En älskvardhet, som han kvitterade med en blomma i miss Amalias fönster emellanåt eller en dansk billig roman då och då. Men han aktade sig väl för fête-å-fêter och vande sig vid att inte prata i onödan.

I mars började han sitt arbete ute i trädgården, gräde, klippte träd och häckar, gödslade, gick och fäckte rosor och andra perenna saker, då solen stod på alltför varm och drifvande, tog bort det där igen, då solstrålarne minskade, fäckte också på kvällarne, då temperaturen var låg. För öfrigt förtog han sig inte utan arbetade omsändligt och värdigt med mycken eftertanke. Sin lediga tid använde han till läsning, skrifning och rökning, reste också in till Boston emellanåt och gjorde studier af skilda slag. Mr Dollar och han voro de bästa vänner.

En kvinnlig bokbindare.

Ericsson en uppsättning amatöerverktyg och en särskild bordpress med järncylindrar, alltsammans lämt att handtera för vid yngre sysselsättningar ovana personer. Och för att kunna ägna mesta möjliga tid åt sina elever tar fröken E. endast emot tre åt gången. Det har i alla fall blifvit 150 stycken under de år undervisningen pågått.

Den 1 oktober öppnar fröken Ericsson en utställning af sina bokband hos Gummeson på Strandvägen, då äfven eleverbeten exponeras. Man finner där såväl enklare utstyrda böcker som lyxband i skinn och pergament, de senare med målning och förgyllning. Fröken Ericssons elever ha under hennes erfarna ledning utvecklade en aktningvärd skicklighet. De namn man finner på bokbanden, tillhöra i flera fall vår högsta aristokrati, som tycks särskildt uppmuntra denna nyttiga gren af hemslojd eller handverk, hvilket man nu vill kalla det. På samma plats och tid utställer fröken Siri Schotte oljemålningar, pasteller och litografvyer.

Ett handmåladt pergamentsband utfördt af fröken Ericsson.

De talade visserligen ingenting i onödan med hvarandra, men förstodo hvarandra dock fullständigt. Mr Dollar kunde gå ned och ställa sig att se på sin distinguerade trädgårdsmästare ibland, bara se och njuta af hur elegant och värdigt denne rörde sig, då han arbetade. Fabian märkte mer än väl, hur mycket hans yttre uppträdande imponerade på slottsherrn, det gaf honom ökad säkerhet och godt humör samt hjälpte inte så litet till att han trufdes.

Men som våren skred framåt, började han trots allt känna sin ställning en smula vanskelig. En vintersläng uppsköt lyckligtvis såning af frö och sättning af plantor, men solen och värmen återkommo, och saken kunde ej gå an att uppskjuta längre. Fabian gjorde fröinköp — utan den blekaste aning om hvad det egentligen var som han köpte — preparerade rabattarna, gödslade, skyfflade, krattade, sådde slutligen och satte plantor med samma orubbliga, nobla lugn. Han besvarade också frågor — mr Dollars, miss Dollars och betjäningens — med samma eleganta hållning, samma stilla, smått öfverseende, lagom intresserade gentlemanleende.

Men inom honom rådde ingalunda det själfsäkra lugn som hans yttre utvisade. Han hade åter hvarje dag — hvarje afton nu — almanackan framme, beräknade sina resur-

ser och planerade, hur länge han skulle kunna hålla sig kvar på den här platsen.

Snart var ett år tilländalupet — det som han öfverenskommit med sig själf — sedan han lämnade Sverige. Första veckan i juni kunde han med godt samvete inskeppa sig på en oceanångare. Nå, skulle det bli ett par dagar förr, så kunde det ju inte hjälpas. Tack vare den rikliga lönen hos mr Dollar — hans eget förståndiga lefnadssätt naturligtvis inberäknadt — skulle han kunna resa hem på första klass, såsom han kommit hit.

Det var inte utan, att han inte började längta en smula, påminna sig hur underbart fagra majaftnarna, juninätterna kunde vara hemma i Stockholm. Han kunde sitta och fantasera om Strömmen ibland, minnas ljusreflexerna, Söders silhuet, slottets nobla, förnäma linje, så som man såg det allsammans från Operaterrassen, affecknadt mot den ljusa, underbara natthimlen. Han var ett genuint stockholmsbarn, staden med de många tornspirorna och de vackra solnedgångsbelysningarna älskade han af hela sin varelse.

Han började också återkalla i minnet en viss blond ung dam, som han måhända, när allt kom omkring, varit orättvis emot.

En natt drömde han, att han misstagit sig — eller rättare sagdt, att han inte misstagit sig, då, när han förut — trodde, att hon inte var så likgiltig som hon försökte låtsas den där fatala balaffonen.

När han gick och sysslade i trädgården, medan det värmande solskenet i ymnig ljuflighet silade ned öfver hans rygg, och medan i hans öron ljödo de ystra eller lockande tonerna från starar, trastar, bofinkar, trädgårdssångare — en hel bullrande, jollrande stab som just nu bara tänkte på kärlek och bosättning — begynte han leta fram den lilla händelsen efter den andra, påminde sig en blick, minst sagdt uppmuntrande, som väl inte kunde bedraga, en ljuf liten min, som han inte ville förmoda var spelad. Och medan tankarna blefvo allt mindre kalla, allt mindre klokt och stelt beräknande, under det hjärtat föreföll att öka slagen och blodet flöt glödande och snabbt genom ådrorna, ritade han upp sina blomfigurer, rabatt efter rabatt, rundel efter rundel. Det blef hennes initialer, hela hennes namn, hans och hennes initialer sammanflätade, hans och hennes namn. —

Han gick där och drömde och diktade, medan handen lät de små bruna fröen falla ett efter ett i den svarta myllan. Det var som om han läst — eller tänkt — signerier öfver dem, ett efter ett.

En dag voro solskenet, luften, himlen och hans egen sinnesstämning sådana, att något måste göras. Han reste in till Boston och skaffade sig ett "vy" med en vårligt blommande orangelund på och en ljushårig flicka midt ibland orangerna. Därpå skref han — en hälsning kort och godt, inunder sitt namn och adressen. Sedan gick han och väntade på hvad som skulle komma, fast han sade sig själf, att det var vansinnigt.

Under tiden utvecklade träden allt lifligare sina blad, buskarna iförde sig sin ljusgröna försommardräkt, gräset sköt i höjden.

Fabian måste anskaffa en gräsklippningsmaskin och steg upp med solen för att utan vittnen kunna öfva sig i dess användande. Säk samma med vattnings slangarna och droppkastaren för gräsplanerna. Det gick ju

Pröfva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

IDUNS KOKBOK

AF

ELISABETH ÖSTMAN.

är den bästa kokbok för det svenska hemmet. — — — —

4:de upplagan nu utkommen.

30 tusen ex. Pris Kr. 5:50 inb.

Svenska mattor.

inte an, att han, trädgårdsmästaren, föreföll ovan vid redskapens handhafvande.

Med oro såg han, hur det började spricka i rabattmyllan och skymta grönt. Mr Dollar mumlade en gång något om, att "det blef visst sent i år med sättandet" — han kom sig inte för att direkt kritisera sin eleganta trädgårdsmästare — men Fabian tyckte tvärtom, han.

Han förstod, att nu måste uppbrott ske endera dagen och gjorde sina kappsäckar klara.

I början af maj hade det händt honom ett litet spratt. Miss Ira-Dollar, den slanka, svartögda skönheten — enda dottern, afgudad och bortskämd, — lät inte otta se sig nere i trädgården. Hon hade väl knappast växlat tio ord med Fabian. En dag passerade hon emellertid därigenom tillsammans med en väninna.

Fabian var som bäst sysselsatt med gräsklippningsmaskinen, hvilken han nu skötte på ett fullkomligt korrekt sätt. De gingo alldeles förbi där han stod. I samma ögonblick han blottade sitt hufvud i vördnadsfull hälsning, märkte han, att den där unga damen vid miss Iras sida, hade han sett förut. Hvar? — När? — Hvem var hon?

Hon hade stannat en minut framför honom, liksom han sökande i minnet.

Med ens kom han ihåg — på sommarslottet utanför San Francisco. Hon hade varit en af gästerna liksom han.

Aj, för sablarna! —

Men han ändrade inte en min, stod med obetäckt hufvud, underdånig servant, ända tills de passerat. Sedan fortsatte han lugnt att rulla sin maskin som förut, men det kostade honom rätt stor ansträngning att inte vända ryggen till, gå därifrån, springa sin väg.

Hon vände sig om ett par gånger, då hon gick uppför gången, med samma sökande blick i sina ögon. Men hon sade ingenting.

Det var den gången. I slutet af månaden kom nästa chock. En dag hade Fabian tagit sig ett stort arbete före: att tvätta den största af phoenixpalmerna, som börjat tackla af betänkligt, från ovan till nedan. Han höll till inne i badrummet, där han blötte och stänkte af hjärtans lust.

Då behagade det miss Ira att komma in och slå sig ned för att titta på. Jag måste understryka, att hon lillade bra mycket mer på trädgårdsmästaren än på palmen. Fabian blef allt mer medveten om hennes intensiva uppmärksamhet, hennes leende, smått hånfulla, smått koketta och hungrigt nyfikna blickar. Han kände sig ställd under kontroll, blef generad, fubblade, märkte att han bar sig klumpigt och i högsta grad diletantmässigt åt, blef allt mer och mer förargad och önskade inom sig den lilla nipperflippan dit pepparn växer. Hon bemödade sig att få ett samtal i gång, men trädgårdsmästaren frångick inte sin ordknapphet, dock med bibehållande af en stramt vördnadsfull yttre hållning. Med ens brast lilla miss Iras tålmodiga försiktighet, hon lät undslippa sig med en yster, utmanande blick följande:

"Hör nu, mr Georgeson" — med tonvikt — "har ni inte varit i San Francisco? — Jag har en väninna där, Dahlia Crohl. Hon reste öfver till Europa ett tag förra våren. Hon har berättat om den där resan —"

Hon var så proppfull af munterhet, att hon knappast kunde hålla skrattet inne.

Fabian kände med förargelse, att han blef blodröd ända upp öfver ögonbrynen. Dahlia Crohl, det var namnet på den yngsta af de tre Friscodamerna, hvars gäst han varit under en underfull högsommarvecka förra året. Han böjde sig ned och började med otrolig energi tvätta palmens grönmålade träburk.

1.

stämnd och lätt märkbar olikhet mot Jämtlandsmattorna däri att de förra äro släta på baksidan, medan däremot de senare äro lika på båda sidor. Flossan i Konstflitens mattor är äfven tätare och tjockare, hvarjämte den säregna tekniken gör, att hvarje "fots" är fast sammanväfd med bottenväfven. Strukturen är sålunda densamma som hos persiska och Smyrnamattor, hvilka styrka Konstflitens mattorna också äga, under det att priset, tack vare

en förenklad väfnadsteknik, ställer sig afsevärdt lägre.

Det mest anmärkningsvärda med dessa mattor är emellertid deras mönstergifning, hvilken är direkt beroende af det egenartade väfnads-sättet. Mönstret bildas af i hvarandra sammanflytande färgschatteringar och äger en utpräglad modern, lugn men ändå liffull verkan. Det kan varieras i

hög grad, alltifrån det mera bestämde, om gammal marmorering erinrande hos mattan bild 1, till bestämdare och regelbundnare former som hos den stora mattan, bild 2. Äfven de mera regelbundna mönstren bibehålla de mjuka förtoningar som äro karaktäristiska för dessa mattors teknik och som för modern smak äro så omtyckta. Sättet för mönsterbildningen framkallar också den i modern textilkonst så eftersträfvade skiftande och skimrande färgverkan, som så vackert framträder på väfrade sidentyger.

Man torde utan öfverdrift kunna påstå, att dessa mattor utgöra ett af de betydelsefullaste uppslagen på mycket länge inom handväfveriet. De synas rentaf genom sin styrka, genom sitt relativt låga pris samt genom den i hög grad konstnärliga mönstergifningen vara ägnade att i många fall ersätta de orientaliska mattorna.

"Nej, miss Dollar, jag har aldrig varit i Frisco," svarade han iskallt, höfligt.

Men nu kunde hon inte bärga sig längre, utan skraitade honom midt upp i ansiktet.

"Miss Crohl kommer emellertid hit," sade den lilla plågoanden efter en stund, då hon fått skratta ut. "Hon längtar så att få se vår trädgård."

Han kände sig minst sagdt rasande på henne, men det flegmatiska temperamentet hjälpte honom än en gång. Han böjde bara på hufvudet i servilt likgiltigt intresse, svärad ingenting. Men han förstod, att nu nalkades en kastrof med stormens hast.

I KONSTFLITEN, Göteborg, pågår f. n. en intressant utställning af mattor, väfda i en art flossateknik. Denna teknik som här för första gången kommit till användning, är utexperimenterad af Konstflitens föreståndare herr E. Hedberg, som därjämte komponerat samtliga utställda mattor. Tekniken erinrar närmast om den s. k. snijeflossan, som utgör ett af Jämtlands hemslojdsförenings många goda tillskott inom hemslojdsarbetet. Konstflitens mattorna hafva emellertid en be-

Då han slutat sin palmtvätt och gick tillbaka genom korridoren ner till lilla trappan, höllo kammarjungfrun och husan på att polera fönstren därborta. Han märkte, hur de stötte på hvarandra, fnissade och utbytte menande blickar, då de fingo syn på honom. Kammarjungfrun, en svenska som alltid visat honom ett i hans tycke rätt obehagligt intresse, sade med en löjligt sockersöt röst och ett tillgjordt leende:

"Hur står det till, mr Georgeson?"

I köket väntade honom ännu en öfverraskning — nästan en pröfning. Miss Amalia kom skyndande emot honom med blossande kinder, ett hemlighetsfullt, ömt leende och sitt tjocka, röda pekfinger tryckt mot läpparna. "En lifen extra lunch, dear mr Georgeson," hviskade hon och öppnade dörren till domestikernas matsal. "Något riktigt rart har jag i dag. Håll till godo!"

Hennes runda ögon summo i välvilja. "Mr Georgeson" hade inte hjärta att tillbakavisa hennes vänlighet, han måste in och hålla till godo med den extra lunchen.

Men då han kom upp på sitt rum ett par timmar senare, fann han med ens förklaringen till förmiddagens mystifierande upplevelser. Där låg ett brefkort på hans bord med Stockholm i poststämpeln — från henne, Greta. Titel och namn — med välborenhet och allt — var utsatt. Han hade ju glömt, att han hette Georgeson, då han skref till henne.

Han blef varm och röd i en hast, stod med darrande händer och högt klappande hjärta och slukade orden.

"Låter ni då ändtligen höra af er," stod där. "Lefver ni verkligen än? Jag trodde ni aldrig tänkte komma tillbaka. Jag har saknat er så! Kom nu — genast!! Ingen skall bli gladare att se er igen än" — där stod verkligen ditkråttadt ett litet blygt "er" — Greta."

Ja, nu var tiden mogen. Dagen, för att inte säga stunden var inne.

Fabian gjorde ögonblickligen en noggrann toalett, iförde sig åter den gråa reskostymen, slappade Gretas brefkort i innerfickan, tog sin hatt och käpp och gick att uppsöka mr Dollar.

— Han beklagade, men han nödgades omedelbart begära sitt entledigande från platsen. Tvingande omständigheter — — oförutsedda händelser — — Mr Dollar skulle med all säkerhet inte ha den ringaste svårighet att få honom ersatt. Nu stod ju dessutom intet arbete på så för ögonblicket. Allt som skulle sås var sådå, alla plantor satta, trädgården i sin helhet nyklippt, putsad, i ordning.

Mr Dollar blef inte glad. Man må ej förtänka honom det, han hade varit så belåten med sin tystlåtna trädgårdsmästare. Men han var en mycket human man och lät honom gå.

Fabian tog inte afsked af någon mer än slottsherrn. Han reste till New York med kvällståget. (Extra lunchen kom nu bra till pass.) Men då han för sista gången gick genom trädgården, upptäckte han, hur rabatterna lyste kraftigt gröna, de satta konturerna började komma fram tydligt nog. På den längst komna rundeln läste han i aftonsolens röda skimmer det käraste namn han visste på jorden: "Greta".

I kväll kunde ingen annan än han tyda snirkelnarna, men i morgon — efter nattens dagg och nästa morgonsols krafttillförsel och växt — skulle alla se det. De skulle få mycket att läsa några veckor framåt här i mr Dollars trädgård.

Den moderna husmodern och hennes praktiska uppgifter.

För Idun af GERTRUD och PETER NORDEN.

V. Marias köksbekymmer.

(Forts.)

OM MAN NU I ETT SÄLUNDA PLANLAGDT kök vill laga en måltid, så tillgår det på följande sätt. Först rensar man sin fisk eller sin fågel, skalar sin potatis o. s. v. utefter rensriet, där man har slaskhink, sköljaflopp, knifvar och borstar m. m. till förfogande. Från rensriet kommer man in till köksbordet, sitter ned, och gör den finare beredningen, såsom att binda fast vingarne på fågeln, skära grönsaker och sådant. När maten sedan är färdig att tillaga, flyttas den öfver till bordskifvan till höger om spisen.

Om jag nu, enligt ofvan, har mina grejer samlade vid spisen, så kan jag tillaga hela måltiden utan att ta ett steg bort från spisen.

När jag använt en skål eller panna, ställer jag undan den till vänster om spisen, alltså inom räckhåll för diskbänken. Skifvan till höger om spisen blir på detta sätt automatiskt fri, i den mån tillagningen framskrider, så att den färdiga maten där kan läggas upp. De fyllda karofflerna och faten ställas på ett litet serveringsbord, som löper på små gummihjul ("hjulbricka" kallas denna hjälpreda på engelska) och som nu skjutes in i matsalen. Under och efter måltiden ställs allt använt porslin, glas och silfver tillbaka på detta "rullbord", som därefter skjutes bort till högra delen af diskbänken. Det glas och porslin, som har sin plats i matsalen, ställs efter forkingen tillbaka på rullbordet i och för återresan. Resten ställs direkt in i köksskåpet.

Såsom synes anpassar sig ett på detta sätt systematiserat kök alldeles osökt efter arbetets naturliga gång. Men jag påstår därför icke, att de fyra väggarne nödvändigtvis böra tillvaratagas just på detta sätt. Det kan af arkitektoniska skäl vara omöjligt med hänsyn till resten af huset eller våningen. Där emot håller jag energiskt på, att alla de utensilier som erfordras för en viss arbetsfas skola placeras så nära tillsammans som möjligt och i riktig relation till hvarandra. Det är icke lämpligt, att hvar gång man vid matlagningen behöfver en ny papper, man skall nödgas gå tvärs öfver rummet. Och jag afråder i de flesta fall från att ha köksbordet midt på golfvet. Det leder blott till en evig ringdans. Den kortaste vägen är den minst fids- och kraftödande, och den kortaste vägen är den raka: det är allra bäst att hålla midten af rummet fri.

Innan vi lägga ifrån oss planritningen är det ett par andra punkter, som jag vill påpeka. På fönsterväggen lämpar det sig hvarken med spis eller köksskåp, och vi måste därför välja mellan att ha diskbänken eller köksbordet under fönstret. Vid diskbänken förflyta icke så få af lifvets stunder för den som arbetar i köket, och eftersom ingenting är mera påkostande än att stå och arbeta med en vägg en half meter framför ögonen, bör man sträfvast att göra denna den mest prosaiska af sysselsättningar drägligare genom att åtminstone låta den diskande ha ett fönster med en flik af himlen och Guds gröna jord att vända blicken mot. Ett fönster som vetter ut mot en stockholmsk kaserngård, erbjuder visserligen en utsikt som är ändå mera oinspirerande än diskningen. Men bara en fönsterlåda med litet persilja och några krasseblommor är ett glädjeämne, och dessutom får man ju ge-

nom att ha diskbänken vid fönstret det bästa ljuset där det bäst behöfves.

I mindre hem, där man saknar serveringsrum, och kanske äfven tjänarehjäl, kan det ofta vara förmånligt att låta köksskåpet och köksbordet byta plats, ifall man bygger köksskåpet så, att det har dörrar både åt köket och hvardagsrummet och med lådor som gå att dra ut åt båda hållen. Det behöfver icke närmare ulläggas, hvilken lätnad det blir i arbetet, om man kan sätta in sin disk direkt från köket, och ta ut sitt porslin och sitt silfver direkt från hvardagsrummet.

Ju planmässigare man ordnar sitt kök, desto bättre kan man ta vara på dess utrymme. Ett kök skall endast vara lagom stort. Utom den direkta, hygieniska fördelen af rensriet har man äfven en annan, praktisk: den, att köket kan göras mindre, kompaktare. Öfverflödiga golfutrymmen leda blott till onödigt gående. Den naturliga cirkulationen, i ett lugnt, jämnt flöde utan zigzag-kast och stockningar, är den behagligaste; den raka vägen är den kortaste; och två

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

Fru Hilda Larsson.

Fru Louise Åkerman.

En kvinna, som framgångsrikt bidragit till den svenska hemslöjdens utveckling, är fru Hilda Larsson — firma Hilda Olsson — i Karlshamn. Utgången från ett burget hem öppnade hon jämte sin moder, som blifvit änka, en väfnadsaffär i nämnda stad. En del gummor och arbetarhustrur af den kringboende landbefolkningen infann sig efterhand i affären och erbjödo sig att utföra väfnadsarbeten. Fru L. sökte så långt det var henne möjligt gå deras önsknings tillmötes. Detta skedde under en period, då hemslöjden ej stod i så hög kurs som nu och det följaktligen medförde betydande svårigheter att finna afsättning för den allmera stigande alstringen, ty för hvarje år, som gick, kommo nya arbetsbehöfvande och anmälde sig. Fru Larsson satte sig därför i förbindelse med den år 1897 startade "Föreningen för svensk hemslöjd", och tack vare stödet från densamma, blefvo arbetsfällena rikligare och själfva väfnadsproduktionen mångsidigare. Det har funnits perioder, då fru L. sysselsatt ända till 100 väfverskor, och därutöver. Bland dem märkas de, som arbetat åt henne i 25 å 30 år och hvilka nu på äldre dagar, tack vare sin fragna id i hemslöjdens tjänst, ha en sparad slant för ålderdomen.

Fru Larsson fyllde den 28 sept. 60 år och är alljämt verksam, oaktadt svåra krämpor numera nödgas henne att sitta stilla. Sitt lifs sträfvan, den svenska hemslöjdens bevarande och främjande i Blekinge, fullföljer hon med samma ifver som förr, därvid görande sin hembygd en ovärderlig nytta. Hennes idoghet är en art fosterlandskärlek, som förtjänar att ihågkommas.

Den 1 oktober fyller fru Louise Åkerman, född Aman, 91 år. Den älskvärda gamla damen är rörlig och kry. Hörseln och synförmågan äro däremot kläna, men ändå sysselsätter hon sig med handarbete och är road att prata om gångna tider; i yngre dagar var hon en särskildt angenäm sällskapsmänniska. Sedan öfver 30 år har hon haft sitt hem och kärleksfulla omvårdnad hos dottern och mågen, kyrkoherden W. Liljenroth i Vallby prästgård i Skåne, där hon nu i kretsens af barn, barnbarn och vänner får fira sin bemärkelsedag.

steg äro mindre tröttande än fyra, särskildt om de par extra stegen skola tagas om och om igen under en hel lång arbetsdag.

Kökets storlek är måhända den punkt där det gammaldags idealet mest afviker från det moderna. "Stort och praktigt" heter det ännu, alldeles oafsedt huruvida det rikliga utrymmet verkligen bidrager till "praktigheten". Så länge i kökets ändamål ingick att vara både kök, hvardagsrum och arbetsrum, ja, sofrum, kan man förstå att man satte värde på armbågsrum också. Men för den uppfattning som vill låta detta vara detta och ingenting annat är krafvet på en begränsning af utrymmet i samma mån som det utnyttjas, ofrånkomligt. Hur långt begränsningen kan drivas ha vi tillfälle att häpna öfver i t. ex. en restaurationsvagns köksafdelning. Där föreligger ju ett tvång att tränga ihop äfven på bekvämlighetens bekostnad. Så långt är det naturligtvis ingen mening med att gå, där det inte behöfs, men jämförelsen är icke desto mindre lärorik, när vi vilja göra oss reda för hvad vi mena med "praktigt".

Många människor tro, att ett kök är bekvämt, därför att det har gasspis, elektriskt ljus, varmt och kallt vatten. Minst lika viktigt är, att det är väl belyst och ventileradt, lätt att hålla rent, att dess plan är väl genomtänkt, och att det är lagom stort. Först då kunna vi börja tala om verkligt bekväm arbetsplats.

Bekvämligheten är dock alltid en relativ egenskap. Den beror på hemmets belägenhet, familjens storlek och många andra växlande faktorer. En sorts spis kan vara bekväm och praktisk i det ena sammanhanget, men inte alls lämpa sig för det andra. Redskap och hjälpmedel som bringa lätnad i ett stort hushåll, kunna i ett mindre vara mera till besvär och kostnad än hjälp. Men vissa önskemål äro nog jämlika för alla. Husmodern har alltid att erinra sig, att en besparing af tid och krafter icke alltid och utan vidare är en besparing af penningar, att bekvämligheten kan köpas för dyrt också. Gasspisen är alltid bekvämare än en vedspis, men är ekonomisk endast under förutsättning af strängt rationell användning. Hon har också att erinra sig att allt som går ut på köksarbetets underlättande bör komma den tjänande "system" tillgodo ur samma synpunkt som hon anlägger för sitt eget vidkommande: ökad möjlighet till andra intressen. Det vore föga rättvist om det ökade arbetstempot för den tjänande blott innebure, att mera arbete trängdes ihop på hennes dag. Har hon däremot fördelen af minskadt stök och mera krafter för sig själf, så har hon också den bästa sporre för att intresserat samarbeta med husmodern i sträfvan efter planmässighet och genvägar.

Eftersom vi nu ändå äro i farten med att önska oss, så är det ett par saker till som vi skola be arkitekten om.

Vi skola be honom tänka på att göra spisen, diskbänken och skåpskifvan så höga, att de passaför den svenska kvinnans normala längd. Som det nu är, byggas dessa arbetsplatser genomgående flera centimeter för låga, så att den arbetande måste stå i en ytterst tröttssam halfböjd ställning. Det är väl ändå inte nödvändigt?

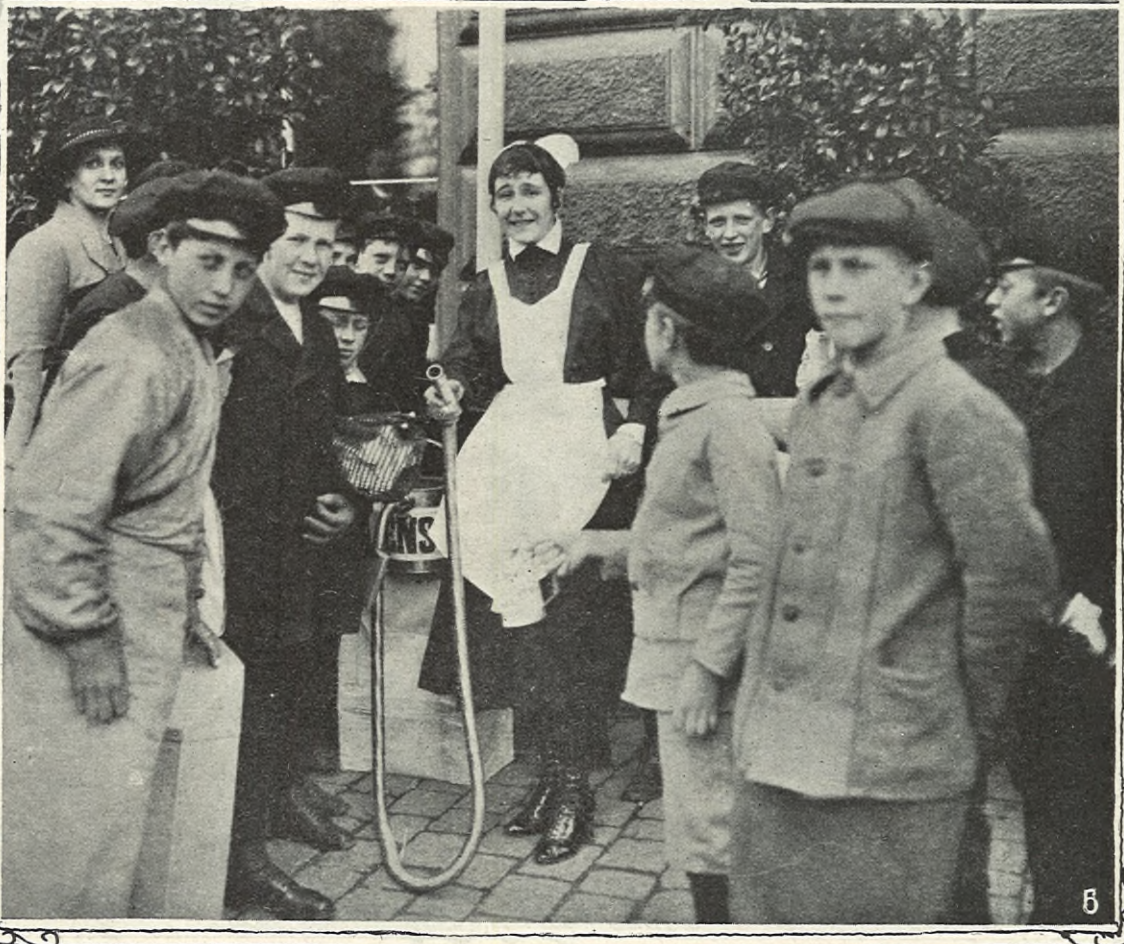
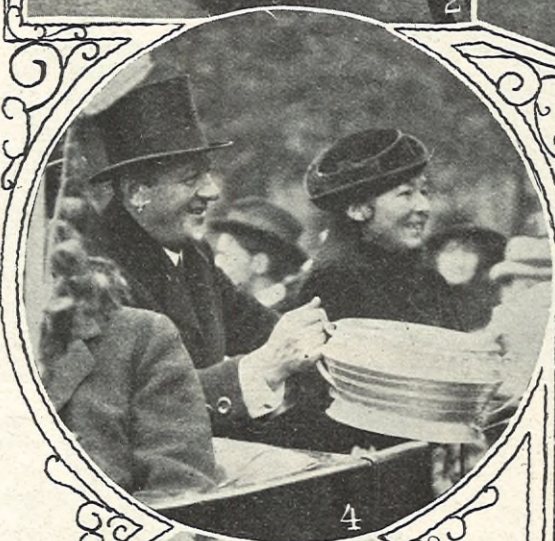
Vidare skola vi be, att vattenledningskranen sättes så pass högt och fritt att det går att tappa direkt i ett större kärl. Det kan väl heller inte anses alltför orimligt begärdt?

(Forts.)

BARNENS DAG.

1. Blommornas dans i Stadion. 2. Mjölksurran. 3. Blommornas intåg. 4 o. 5. Scenartisterna fru Harriet Bosse

och herr Ivan Hedqvist samt fru Tora Teje och herr Gösta Ekman som bettlare på Barnens dag. 6. Penningsugare utanför Hotell Continental. 1 o. 5 E. Holmén foto. 2, 3, 4 o. 6 Pressfoto-byrån. --- --- ---

Våra damer till sjö

AFTONEN FÖLL PA, OCH DET BLEF TID att söka hamn.

En blick på sjökortet visade hvar en sådan fanns i närheten, och snart förde oss den utdöende kvällsbrisen genom ett smalt sund in i en riktig liten insjö, rundt hvilken träden stodo täta och höga, så att där var alldeles lugnt. Tyst och stilla var det också, icke ett ljud hördes, ingen människa syntes bo på ön.

Ankaret gick, seglen togos ned och beslogos, matlagningsbestyren började, och snart

PÅ SLÖRBOG

PÅ VÄG TILL

PÅ VÄG TILL KUTTERN

PÅ GRÄSKÖ FJÄRD

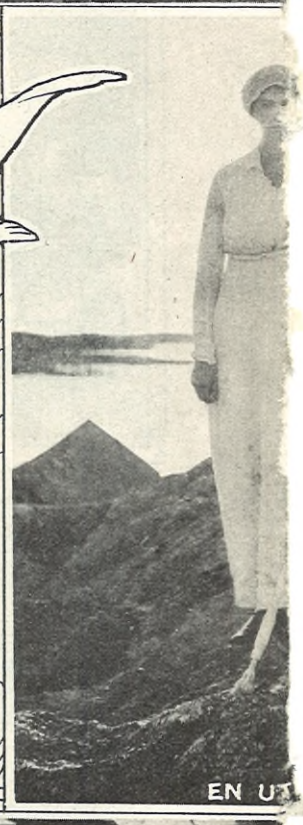
I VÄNTAN (FRU LUDVIG JAKOBSSON)

HERVORS BESÄTTNING GÅR I LAND

FRU NILS ROSENIUS

EN UT

TVÅ I BÅTEN

GOD STÄMMNING (I FÖRGRUNDET FRU)

...ss i med och motvind

var en lukullisk middag dukad på bordet i sitttrummet.

Vi voro tre ombord och hade deltagit i en af de stora regattorna i skärgården samt befunno oss nu efter den på en liten semesterfärd.

—Det här är nästan ändå det bästa af allt, sade båtägaren, när man går till ankars en vacker kväll på en så förtjusande plats som denna och sedan går till bords.

— Jag instämmer, sade vår vän artisen

LÖTSUTKIKEN I SANDHAMN

...LL START

...KIK

I FRISK BRIS PÅ KANHOLMSEJÄRÖEN

EN DUKTIG GAST (FRÖKEN SELLDIN)

SLÖA UNDER SLÖR

DISKNINGSBESTYR

...IG OMBORD
...HJALMAR ROSENIUS

I MOTORBÅTEN

UNDER GOD FART
FRU ULLA CLAUSEN OCH DIREKTÖR JAKOBSSON

Tre gracer ombord å "Hättan".

Lasten stufvas in.

Bergman — inga telefoner, inga räkningar, ingen människa, som vet hvar man är, kan man tänka sig något bättre?

— Om man bara sluppe jobba i köket med matlagning och allt, för det är så besvärligt, sade båtchefen.

— Låt därför kvinnan komma ombord!

— Jag vet inte det — har du sett något fruntimmer styra rakt någon gång, om du ber henne ta pinn för ett ögonblick? Du ber henne då styra på exempelvis en viss ö, men i stället för att hålla ögonen på den, intresserar hon sig för allt möjligt annat och alldeles särskildt för det som finns akteröver. — Men undantag finnas ju, exempelvis min syster, som har många goda egenskaper. Bland annat är hon så rund och tung, att när jag en gång gick på grund, lät jag henne springa fram och tillbaka tvärs öfver båten. Denna kom härigenom i så häflig gungning, att den rullade af grundet. Men hon har också sina sidor. En gång när jag hade åtskilliga bekanta ombord, sade hon:

— Titta på den där båten, den seglar visst med aktern fram.

Men då fick hon gå i land.

Det härmed ombord å vår båt upplagna samtalsämnet upptogs på nytt af vår vän publicisten, då kaffet och cigarrerna kommit

fram och man mådde som allra bäst i den förtrollande vackra kvällen.

— Min första erfarenhet af kvinnan och segling var egentligen icke uppmuntrande, sade han. Den bestod nämligen däri, att jag som pojke blef ilandviftad af fruntimren på sommarnöjet, där vi bodde, då jag en dag seglat

småflickorna att skvallra, och deras mamma instämde. Men det gick inte alls, ty farbror Carl var seglare.

— Hör du, Clara, sade han till sin kära hustru, annars är du bra, men inte nu. Om inte pojkarne få segla, när det blåser hårdt, hur skola de då lära sig göra det? Och huru skola de då reda sig, om det blåser upp på skarpen en gång, när de äro långt ute?

— Jo, det förstår jag. Men jag tycker i alla fall inte, att de skola få vara ute i hårdt väder, tillade hon, ej utan brist på logik.

Sonen Ludvig, som varit med mig ute den dagen, inföll nu:

— Ja, och om pappa hört, så det lät uppe på backen, när hela menageriet var i full gång.

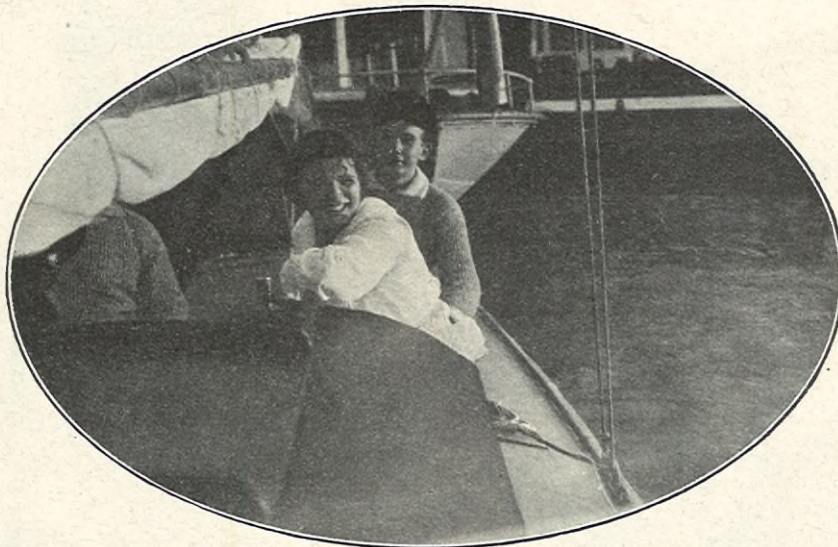
Ett befriande skraft afslöt här diskussionen, men faktum är, att vi aldrig mer blefvo ilandviftade efter den betan, och vi lärde oss också segla.

Några flickor ville vi emellertid inte gärna ha med oss ombord i pojkåren, trots det att gamle farbror Kristian — den hedersknyffeln — alltid förmanade oss:

— Tag flickorna med, pojkar!

— Ja, men dom är så rädda så.

— Just därför skola ni taga dem med, så att de lära sig att lägga bort den ovanan. Kvinnan är bra att ha på sjön, kom ihåg det, pojkar!

Före affärden.

ut i något så när skaplig blåst. Det var ett lif uppe på landbacken den gången, så att jag aldrig glömmer det — pigorna lipade och hundarna tjöto och gud vet, om det inte var tuppar och hönor med i spelet också.

När farbror Carl kom ut på eftermiddagen den dagen, skyndade sig naturligtvis genast

Man går i land.

På regattans åskådarfartyg.

— Hade farbror själf sina systrar med, när farbror var liten då?

— Om jag hade? Alltid när jag kunde. De ställde ju till åtskilliga spektakel förstås, innan jag hann få litet ordning på dem och lära upp dem, och framför allt hade de svårt för att lyda, såsom kvinnan ibland har. Ni kan själf tänka er, hvilket lif det blef ombord, när vi en gång skulle vända, ty vi hade ett grund alldeles i lä, och jag kommenderade:

— Klart att vända! Lä! Loss fockskotet, Hilma! Och hon svarade:

"Det bryr jag mig visst inte om! Du var så förarglig mot mig nyss så!"

Hon höll naturligtvis på att få gå ur, midt ute på fjärden, det är klart.

En annan gång hade syster Selma, som var ganska duklig, fått det viktiga uppdraget att kastade ankaret. Jag lovade till, farten saktade och så kommenderade jag mitt: "Låt gå!" samt hörde omedelbart därefter ankarets kraftiga plumsande. Jag gick nu föröfver för att rifva ner focken, men märkte att båten började falla och få fart igen. Och där framme stod Selma med ett uttryck af största fasa öfver ansiktet och ett par stora tårar trillande ur ögonen.

— Kristian! ropade hon och slog ihop händerna.

— Ja, hvad är det — är inte ankaret ute?

— Jo, men kettlingen satt inte fast vid det!

Vid ett annat tillfälle bad en af flickorna att få följa med mig ut, men för en gångs skull ville jag vara ensam och sade nej. När jag skulle lägga ut, försökte hon då, till hälften på skämt, hålla kvar båten vid bryggan genom att taga med händerna i relingen.

— Låt bli det där, Hanna, sade jag, annars ramlar du i sjön.

— Flickor ha emellertid, som sagdt svårt för att lyda, och envisa kunna de också vara. Hon höll alltså kvar händerna. Seglen började emellertid att fyllas, så att båten dref ut från bryggan. Hon lutade sig då litet ut i tron, att hon nog skulle få den in igen, men i stället rörde den sig ytterligare något från bryggan. Följden blef den, att hon hastigt såg sig hängande i en stor båge i luften med händerna på relingen och fötterna på bryggan. Hon öfvergick då helt naturligt till att ropa på hjälp, och vi rusade till, jag på däck och syskonen på bryggan. Men det är icke godt att hjälpa en människa, som ligger raklång ut i luften på det viset. Och i samma ögonblick som hjälpen anlände, föll hon i på magen, så lång hon var. Jag glömmer aldrig hvad hon var arg den gången, och hvad vi andra skrattade.

— Liksom en gång denne min farbror — fortsatte den talande efter paus — har äfven jag så småningom lärt mig akta kvinnan ombord. Hon ger absolut ökad stämning och färg åt våra regattor; det skulle inte vara så trefligt under Sandhamnsseglingarna, om ej kvinnan vore med både som åskådarinna ute på fjärdarna och som glad och vacker del-

Iduns Skansen- nummer,

ägnadt Skansens 25-årsdag och Arthur Hazelius' minne, utkommer nästa vecka och torde genom sin intressanta text och sina talrika unika bilder kunna påräkna läsekretsens lifliga uppmärksamhet.

"Lättare än luft."

LÄTTARE ÄN LUFT ÄR FOTEN,
där den skygg i dansen går.

Lättare än luft de smala,
soligt bruna lemmars vär.

Akta, att ej vinden tar dig!

Världens vind är grymt brutal.

Akta blott, att han ej drar dig

med i löfvens

vilsna ringdans

ner mot Dödens dall!

Lättare än luft är sinnet
och ditt yra, lätta skraft.

Lättare än luft din tanke

leker med sig själf tag-fatt.

Som champagnens pärlor bubbla

drömmarna mot glaset rand.

Drick dem! Njut dem! Aldrig grubbla!

Grubbel låter

sköra bågarn

brista i din hand.

Lättare än luft ditt hjärta
som en fågels hjärta slår.

Lättare än luft det blundar

i ett farligt rosensnår.

Väck det varligt! Rosor röda

rifva djupa, bittra sår.

Fågelhjärtan lätt förblöda,

fågelhjärtan

picka bara

några korta år.

Dock — jag vet att vind ska ta dig,
vind som ej pardon vill ge.

Och jag vet att du får gråta

— du har alltför lätt att le!

Fågelhjärta — ska du brista,

du som annat oförnuft?

Eller kämpa till det sista —

strängt och tappert,

fastän bara

lättare än luft?

JØRGEN BLOCK.

tagarinna i festligheterna i land. Och för min del tycker jag om att ha kvinnliga passagerare ombord på en liten sommarseglat — om en glad och vacker flicka någonsin är ännu gladare och ännu vackrare, så är det ombord, när det bär undan i sol och frisk bris mellan klippor och skär. Något trefligare finns verkligen inte.

En annan sak är den myckna nytta hon kan göra. Det förstår endast den fullt, som sett vårarbetet på de mindre båtvarfven, där kroppsarbetarna hålla till, själfva byggande och utrusande sina båtar. Här göra hustrurna sina män sällskap och icke endast laga mat åt dem, utan deltaga äfven med friskt mod i grofarbetet — de spackla och slipa och måla, så att det är en lust och glädje att se på, och som måste verka i hög grad uppmunrande för gossarne.

— Och ännu mer skulle det bli gjordt, inföll båtägaren, om de icke pratade så mycket under tiden och drucko så mycket kaffe.

— Mindre håller jag på dem som rorsmän, återtog den nyss talande. Det ligger inte för dem, och endast få uppnå verklig färdighet. I Amerika har man emellertid särskilda kapseglingar för kvinnor, där dessa skola sitta till rors, medan besättningarna äro manliga, och en af Englands snabbaste båtar för ett par år sedan "Flat Fish", konstruerad af den berömde Sooper, ägdes af en

kvinn. Men dylikt är nog ingenting för den svenska kvinnan.

En allvarligare ton anslag till sist tredje mannen i laget, vår vän artisen.

— Jag håller styft på, att kvinnan skall vara på sjön så mycket som möjligt. För det första för sin egen skull — liksom alla andra blir också hon en bättre människa på sjön, och hvem har inte godt af, att kvinnan blir bättre? För det andra, och det är det viktigaste skälet, för sina och våra barns skull. Om hon blir mer intresserad af att segla kommer det pojkarne till godo — hon håller dem ej tillbaka från sjön, utan uppmuntrar dem att segla så mycket som möjligt. Och det bör ju icke finnas mer än en mening där-om att sjön, lifvet på sjön och i skärgården är det bästa uppfostringsmedel som finns för pojkar. Ombord få de lära sig disciplin och ordning, de måste vara rappa och påpassliga i vändningen, de få uppöfva sin tankeförmåga och lära sig hastigt bedöma en mängd saker och växlande situationer och att handla därefter. Härtill kommer ju, att det är så hälsosamt — sol och friska vindar, och det finns inget damm här ute. Om det alltså bara vore för att våra pojkar därigenom finge komma litet mer på sjön, så skulle vi ta kvinnan själf med litet oftare.

— Ja, och så är det en sak till, sade vår vän båtägaren.

— Hvad då?

— Jo, man slipper d i s k a, när hon är med. Det är du, John, som är i tur, var så god. Det är en hel hög, som står där framme i skansen. Vi andra gå och lägga oss. Hade du haft din lilla hustru med nu, så hade du sluppit det jobbet.

John suckade och gick för öfver.

ERIK PALLIN.

Från scenen och estraden.

DET MATTE LIGGA VANSINNE I LUFTEN — åtminstone i Stockholmsluften. Allting går för högtryck: konsten att förtjäna pengar och att förstöra dem, konsten att köra bil och konsten att roa sig. Och hvad konsten att skriva teaterstycken beträffar består den icke längre i att ha talang att skildra människor, utan i förmågan att hoppa orimlighet på orimlighet, spränga alla förnuftets former och jaga en rad af vansinne besatta marionetter öfver tillan. — Det grasserar f. n. någonting på Vasateatern, som går under det älskliga namnet "Lilla Tuttenuftan" och inför hvars aura åtminstone en del af premiärpubliken höll på att skratta sig till tarmvred. Andra visade symptom till börjande koller och äro nu internerade på landet. Hvilket öde som väntar de agerande skådespelarne kan ännu icke afgöras, men direktionen får nog bestå dem en liten asyl hvad det lider. — Skulle man också icke kunna utfinna något lämpligt förvaringsrum för vissa sängerskor, som komma hit från främmande land och frambära sin vokala ofärdighet i våra konsertsalar.

Att stockholmarne skola tjänstgöra som hyende under deras dilettantism och offra pengar därtill — det blir för mycken galenskap på en månad.

ARIEL.

Ärade kvartalsprenumeranter

erinras om prenumerationens skyndsamma förnyande för att ej afbrott i den regelbundna expeditionen må uppstå. Afven i år få kvartalsabonnenterna tillgodoräkna sig Iduns julnummer, som kommer att innehålla förträffliga skönlitterära och vackert illustrerade bidrag af våra främsta författare och konstnärer. Ingen prisförhöjning. :- :- :-

Meddelande till Iduns läsekrets.

Vi bedja få fästa ärade kvartalsprenumeranters uppmärksamhet på att Idun icke nu — liksom en del andra veckotidningar — höjt sitt pris, utan kostar Idun som förut Kr. 1:75 för årets sista kvartal.

Iduns julnummer

medföljer som vanligt gratis till samtliga prenumeranter.

Vårt råd blir alltså: Prenumerera på Idun i dag!

Vördsamt
IDUNS EXPEDITION.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekta köttbullar med potatis; kaffe eller te. Middag: Ärtpuré med jordärtskockor; laxpudding.

RECEPT.

Brylépudding (f. 6 pers.). 6 äggulor, 40 gr. socker $\frac{1}{2}$ liter gräddmjölk, $\frac{1}{2}$ stång vanilj; 3 äggvitor.

Till formen: 3 dcl. socker (255 gr.), $1\frac{1}{2}$ dcl. vatten.

Beredning: Brylépudding blir bäst om den beredes dagen innan den skall serveras. — Sockret kokas med vattnet, tills det är torrt, då det omröres, tills det åter blir flytande och har vacker, ljusbrun färg. Något af sockerlagen hålles i en pafform som vändes rundt, så att lagen täcker både bottnen och sidorna.

Den öfriga sockerlagen spådes med vatten och serveras som sås till puddingen. — Äggulorna röras med sockret 20 min. Gräddmjölken (2 dcl. grädd, 3 dcl. mjölk), kokas med vaniljstången omk. 5 min. och tillsättes de röda äggulorna under stark vispning; vispningen fortsättes, tills krämen är kall, då vaniljstången borttages och de till hårdt skum slagna äggvitorna nedskåras. Krämen hålles i den beklädda formen, och puddingen får koka i vattenbad i ordinar ugnsvärme omk. $1\frac{1}{2}$ tim.

Den får stå i formen till följande dag, eller tills den är fullkomligt kall. Uppstälpes och serveras med den öfverblifna brylésåsen.

Makaronipudding (för 6 pers.). 150 gr. nudlar eller fina makaroner, $1\frac{1}{2}$ lit. vatten, $\frac{1}{2}$ msk. salt (8 gr.), 2 msk. smör (40 gr.), 50 gr. mjöl, 5 dcl. mjölk, 2 dcl. tunn grädd, 2 ägg, 2 msk. tviven ost, salt, socker.

Till formen: 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Makaronerna påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka tills de äro mjuka, hvarefter de hållas upp på sikt, öfverspolas med kallt vatten och få afrinna. Smör och mjöl fräses 2 min., mjölken och den tunna grädden spådas på och smeten får koka 5 min., hvarefter makaronerna iläggas. När stufningen något afsvafvat, iroras äggen. Den äismåkas med den rina osten, salt och socker samt hålles i smord och brödbeströdd form. Resten af smöret lägges i flockar öfvanpå och sist öfverstös de stötta skorpor. Puddingen gräddas i varm ugn omk. 35—40 min. Serveras med brynta kålrötter.

Brynta kålrötter (f. 6 pers.). Se Iduns kokbok n:o 688.

Stufvade abborrar (Blå portens) (f. 6 pers.). $1\frac{1}{2}$ kg. vackra, jämna abborrar, 1 msk. salt (15 gr.), 180 gr. smör, 4 msk. groft hackad persilja, 1 msk. hackad, färsk dill, 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 dcl. vatten.

Beredning: Abborrarna fjällas, tagas ur (rommen tillvaratages), sköljes mycket väl, torkas med fiskhandduk och fenorna klipplas bort. De gnidas in- och utvändigt med saltet och få ligga 1 tim., hvarefter de änyo torkas. En kastrull beläges med en del af smöret, abborrarna ställas däri tätt intill hvarandra med ryggarne upp och mellan hvarje varf lägges resten af smöret, fördelat i flockar, persiljan, dillen och mjölet. Vattnet tillsättes och fisken får sakta koka med tätt slutet lock 15—20 min; under tiden skakas kastrullen då och då, så att fisken ej bränner vid. Den lägges upp på varm karott med alla hufvuden åt en sida, såsen vispas upp, afsmakas och hålles öfver fisken, som garmeras med rommen, hvilken kokats i saltadt vatten och skurits i skivor. Serveras med kokt potatis. Abborrarna kunna äfven skåras i filéer och skinnet tagas bort (på hufvud, ben och skinn kokas då buljong, som användes till stufningen), de anrättas för öfrigt på samma sätt.

Stufvade palsternackor (f. 6 pers.). 750 gr. palsternackor, 2 msk. smör (40 gr.), 2 tsk. socker (10 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 4 dcl. kokande buljong, 2 äggulor, 1 dcl. grädd, salt, hvitpeppar.

Beredning: Palsternackorna sköljas, borstas rena, skrapas, sköljas änyo, torkas och skåras med legymknif i vackra bitar. Smöret fräses i en kastrull, palsternackorna iläggas, beströs med sockret och mjölet, spådas med buljongen och få koka mjuka. De afredas då med äggulorna, vispade med grädden, och stufningen får sjuda. Afsmakas med kryddorna och serveras till kött.

Ärtpuré (f. 6 pers.). $\frac{3}{4}$ lit. öfverblifven ärtsoppa, $1\frac{1}{2}$ tsk. fast köttextrakt (12 gr.), $1\frac{1}{2}$ lit. kokande vatten, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), salt, hvitpeppar, 1—2 äggulor.

Beredning: Ärtsoppan upphettas och passeras. Köttextraktet upplöses i $\frac{1}{2}$ kkp. af det kokande vattnet och tillsättes i det öfriga vattnet jämte 2 tsk. salt hvarefter buljongen får ett godt uppkok. Smör och mjöl fräses 2 min., purén och buljongen tillsättes, litet i sänder, och soppan får koka under rörning 5 min. Den afsmakas med kryd-

FERROL SINGER

ÄLDSTA MÄRKE
BÄSTA SYMASKIN

är det kraftigast apitgiftvande och mest stärkande af alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lätsmält fördrages det af den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet af största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages af såväl barn som vuxna.

Tillverkas af
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM,
STOCKHOLM.**

Originalflaskor om 500 gram, Pris Kronor 2.25

BILLIGT! — Finnes i alla apotek — BILLIGT!

För hvitlackerung finnes ingen färg som bättre ägnar sig därtill än emaljfärgen **Chinalack**. Hållbar, spegelblank, porslinshård, Arsenikfri enl. nya giftstadgan. Tag inga mindrevärdiga efterräp. Svensk, med gulmedalj belönad tillverkning. Erhålles hos alla färghandlare. Fabrikant: **Dorch, Bäckström & Co. A.-B.**, Göteborg och Stockholm.

Ansjovis i Ostronsås
Erkändt bästa inläggning.
För finsmakare!

OXYGENOL
SALVA

Med
vätesuperoxid

Recept å välling af Svalöfs Kornflingor.

- 1 kkp. kornflingor
- $\frac{1}{2}$ liter vatten
- $\frac{1}{2}$ liter mjölk
- 1 tsk. salt
- 1 tsk. socker.

Beredning: Kornflingorna sätas på i kallt vatten och få koka 6—7 minuter. Mjölken kokas upp och tillsättes jämte saltet och sockret, hvarefter vällingen ytterligare får koka i 10 minuter.

JACOBSONS AFFÄR.
FIRMAN ETABLERAD 1832.
HANDARBETEN, TAPISSERI M. M.
Välkänd. — Välsorterad. —
24 B Grevtorg, vid Tattersal

GAHNS Farena-crème.

En kund skriver därom:

»Farena Hafre-crèmen var så ypperlig att vi kunna lämna Er de alla vackraste intyg som vi rimligtvis kunna åstadkomma i ord. Den står långt före allt annat, som vi begagnat.»

Henrik Gahns Aktiebolag, Uppsala.
Kungl. Hofleverantör.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneb. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 1—7 OKT. 1916.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med äggöra och stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fiskfärs med potatis och kräftsås; njurkalfstek med glaserade morötter, potatis och sallader; brylépudding.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregryngröt med mjölk och fruktkompott; gratin på jordärtskockor; kaffe eller te. Middag: Vegetarisk; Makaronipudding med brynta kålrötter; nyponsoppa.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Vegetarisk blomkålspuré; stufvade abborrar med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt bräckkorf med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt salt färbringa med potatismos; hafresoppa.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt bräckkorf med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; plättar med lingonsylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregryngröt med mjölk; stufvad färsk strömming med potatis; kaffe eller te. Middag: Köttbullar med stufvade palsternackor; äppelsoppa.

Hvarför icke använda

Agra M. M.

till bakning, stekning och
dylikt i stället för det dyra
natursmöret, då resultatet
blir detsamma.

Begär detta märke!

kan ingen köpa men **risgryn**
för 20 öre (400 gr.) innehålla
samma näringsvärde som
ETT TJOG ÄGG
(enligt Lifvmedelskommissionens broschyr).

för **20**
öre

Min docka Elvira är bra lik mej, sade lilla Märta till sin lekkamrat Elisabet. — Kan du tänka dej. Elvira hade kaffekalas härom dagen å då blev tår å påtår å tretår å mycke' socker, grädd å bakelser. Å så blev Elvira sjuk, riktigt sjuk, å ja' lät hämta doktorn, förstås, å han sa' precis som han sa' till mamma om mej för någon tid sedan: 'Då å' inget fel på tösen, sa' han, men får hon inte väl mycket kaffe, min snälla fru? Ge henne i stället **Katgreiners Malkaffe**, då å' mycket bättre, smakar lika bra å så å' då billigare. Ja' köpte förstås genast Kathreiner å Elvira, precis som mamma gjorde åt mej, å nu mår ju tösen utmärkt. Ser du inte, så frisk hon ser ut?

Lejon Pantar & Strumpor

ÄRO AF BÄSTA KVALITE
& OMSORGSFULLASTE
UTFÖRANDE
FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

dorna. Äggulorna vispas upp i sopp-
skålen, purén hålles under visp-
ning och serveras med jordärtskoc-
kor kokta i saltadt vatten.

Laxpudding (f. 6 pers.). Se
Iduns kokbok N:r 399.

SVAR

(Forts.)

N:r 199. Skaffa eder en allmoge-
möbel, s. k. dalstil, den kan bli
särdeles treflig, klädd med något

200,000 Kr.

extra förtjänst

gjorde sig våra agenter föra-
ra året genom att på kväl-
lar och lediga stundersamla
abonnenter å

Julstämning

Nordens största jultidning.

Vem som helst kan med lätt-
het förtjäna 100 kr. nu till jul.
Ni behöva blott låta gratisprov
cirkulera bland vänner och be-
kanta.

**TAG
EN
SAX!**

Klipp ur nedanstående
kupong och sänd den
till oss i öppet kuvert
som fränkas med 4
öre så erhåller Ni all-
deles gratis de i da-
garna utkommande jultidnings-
proverna jämte fullständiga vill-
kor för abonnentsamlare.

Adressera blott:

Ahlén & Akerlunds Förlags A.-B.
(Julstämning Förlag)
STOCKHOLM C.

GRATISREKVISITION N:r 24.

Sänd mig gratis och portofritt
prov ur årets jultidningar jämte
villkor för abonnentsamlare.

Namn

Bostad

Postadress:

hemväfdt tyg och målad i hvitt eller
rött. Hvitt passar till rummet, obe-
roende af tapetens färg. Vill ni ej
ha hemväfdt tyg, kan det bli varmt
och vackert med mörkröd boj. Matta
i rött, gångmattor i hvitt och rött
(hemväfda bomulls), hvita gardiner
med hälsömmar. Några vackra väx-
ter vid fönstren. Dukar i rött och
hvitt, eller enbart rött till det stö-
re bordet, helt hvitt till småbord.
Består möblen af soffor; ett min-
dre bord, bokhylla, stolar, 4 län-
stolar, placeras de senare jämte ett
större rundt bord midt på golvet.
Ett skåp och ett blomsterbord göra
möblemang fullständigt, äfven kan
man ha ett litet skrifbord i samma
stil. Stockholmska i Småland.

N:r 200. Den förberedande kurs
»Svea» talar om före sitt inträde
vid Centralinstitutet, kan genomgås
vid något privat gymnastikinstitut,
t. ex. Stockholms Massage- och gym-
nastikinstitut, Biblioteksgatan 28;
Professor Unmans, Brunkebergsgatan
9; d:r J. Arvedsons, Odengatan 1.
Fullständig kurs i den senares in-
stitut medför samma kompetens och
rättigheter som kurs vid »Centrales».
Såmtliga kurser begynda i midten
af septemner eller i okt.
Stockholmska i Småland.

N:r 201. Att alldeles på egen
hand studera eller lära sig ett språk
hör ej till de lättare uppgifterna.
Jag skulle vilja råda eder att be-
gagna eder af en korrespondenskurs
sådan den meddelas af t. ex. Stock-
holms korrespondensinstituts
Ryska språkbyrå, adr. Stockholm 7.
Undervisningen meddelas skriftligt.
Af J. A. Lundell är utgifven en
lärobok i ryska språket, 2 delar, kr.
5.50.
Stockholmska i Småland.

N:r 202. Ni torde kunna ha ut-
sikt att vinna fast anställning å
något barnsjukhus (eller för barn-
afdelning å sjukhus) med en lön af
omkring 400—500 kr. och allt fritt,
längre fram som förestånderska för
dylik afdelning med en lön af 600—
800 kr. och allt fritt, allt beroende
på kompetens. Privatskoterskor,
samvetsgranna och med sympatiskt
väsen och uppträdande äro efter-
sökt, vanligen ha de 30—50 kr. pr
månad och allt fritt, 2 kr. pr dag
för kortare tid än 3 månader.
Stockholmska i Småland.

N:r 203. Ni kan lära kartritning
antingen hos privat lärare, ingenjör
C. Söderberg, Karlavägen 46, löj-
nant Kjellström, Karlavägen 8 III
fröken Ingeborg Armander, Brahegan-
atan 62, fru Ella Witt-Nordgren
(f. d. frkn Kleins kurs) Norrtullsgat.
27 B, alla Stockholm, eller å Rikets
ekonomiska kartve k. V. T. Ädgar-
sgatan 2, Stockholm. Kortaste kurs
här 3 månader, pris 30 kr. pr mån.,
oberäknadt material. Erfordras an-
lag för linarteckning. Arbetet kan
Ni nog få så snart Ni förvärvat er-
forderlig färdighet.
Stockholmska i Småland.

N:r 204. För att lära fotogra-
fering (plättgning, retuschering
och kopiering) erfordras en lärotid
af cirka 2 år. Man kan också ut-
bilda sig för ettdera af ofvannämnda
fack, därvid negativ retusch eller
plättgning kräver längsta öfnin-
gen. Elever mottagas i allmänhet
i fotografiatelefererna. Aftöningen
varierar betydligt, beroende på skick-
lighet. Studera tidningsannonserna.
Inte alltid finns elevplats ledig. Men
då så är förhållandet, annonseras.
Hur gammal är Ni? Är Ni mycket
ung, cirka 16 år, helst ej äldre, kunde
kanske urmakeryrket passa
bättre, om Ni är svag till hälsan.
Detta yrke passar mycket bra för
kvinnor. Jag har känt en kvinna, som
lärde detta yrke af sin far, och

Idun

Slat
Taffetas
Crêpes
Charmes
Gabardine
Eotienne
Falles
Cotele
Voile
o. s. v.

Påtryckt

Skotskt
Rändigt

Schweizer's Siden

direkt från Schweiz, tull- &
portofritt till bostaden!
På begäran och mot insändande af ett
20-öres frimärke erhåller Ni våra provur på garan-
teradt solida nyheter till dräkter och blusar i tafetas,
crêpes, charmeuse, gabardine, soieane, faille, cotel,
voile o. s. v. schweizer-batist 120 cm. bred från kr. 1.50
pr metr. Särdeles rikhaltigt urval i såväl svart som
hvitt och kulört.

Samtidigt rekommendera vi vår nya kollektion af
schweizer-broderier, innehållande 70 nya mödeplasseher med
broderade mönster, som visa det utomordentligt vackra och solida utför-
andet af våra berömda broderier samt katalog öfver linne och smärre
artiklar med äkta schweizer-broderier. Blusar och dräkter till damer, unga
flickor och barn finnas i batist, voile, crêpe, organdie, lärt m. m. och i
nyaste sidentyger från kr. 2.95. Våra broderade artiklar äro ej sydda,
men man kan själf lätt förfärdiga dem efter tillskärningsmönstren.

Begär redan i dag denna innehållrika kollektion, som mot ett
20-öres frimärke skickas Eder franco till benäget påseende.

Schweizer & Co. Luzern, S 3 (Schweiz)

Schweizer-firma — Schweizer-vara.

trots sin svaga hälsa, i många år
var faderns enda gesäll. Men detta
yrke fordrar en lärotid af 6—7 år,
och därför bör man börja tidigt,
vid 15 å 16 års ålder. Men efter
2 års lärotid kan lön påräknas. Är
Ni skicklig i teckning, så kanske Ni
skulle lära graveri ng, som också
är ett nätt yrke, passande för en
kvinna, som inte har så starka
kroppskrafter. Yrket kan läras på
Stockholms Tekniska skola, men vid
privat undervisning hos en skicklig
gravör (sådana äro t. ex. Fru Lilly
Skantz, 23 A Beridarebangatan,
Stockholm, A. T. 252 21, och fröken
Amalia Wengelin, Karduanmakare-
gatan 3, A. T. Brunkeberg 23 71,
Stockholm) är tillfälle till mera prak-
tiskt inhämta kunskaper. Efter en
lärotid af minst 2 år hos gravör kan
anställning sökas i en större guld-
smedsaffär, som har plats för gravör,
eller också kan den, som är fullt er-
faren inom sitt yrke, arbeta själf-
ständigt. På en verkstad hos en
större guldsmedsfirmas varierar vecko-
lönen mellan 15—26 kr. i veckan,
beroende på skicklighet. Detta gäl-
ler silfvergravyr. Stålgravyr är inte
lämpligt för en kvinna, emedan det
är ett tungt arbete.

Ebon.
N:o 205. I Köhlerska sim- och bad-
anstalten bland andra.
Stockholmska i Småland.
N:r 206. D:r Lidin, Stockholm.
A. Nya Fysikaliska Kuranstalten
(Dir. Albin Dahlén), 12 Riddaregatan,
Stockholm, behandlas njursjuk-
domar. D:r Paul Rosenius, Malmö,
Östergatan 1. Se svaret å frågan 198.
Stockholmska i Småland.
— Doktor E. Key, öfverläkare å
Maria Sjukhus. Enskild mottagning
Riddaregatan 1, enligt öfverenskom-
melse å telefon.

L. M.
N:r 207. Kanske skulle det passa
Eder att genomgå Fackskolans för
huslig ekonomi i Uppsala kursen, d.
v. s. husmoderskursen och den därpå
följande specialkursen (högre hus-
moderskurs) i finare matlagning och
barnavård. Begär prospekt. För hö-
sten är det för sent, nya kurser börja
i januari. En utmärkt pension är

Maltestorps helpension, Särö, Frkn
Elsa Dyrssen. Hushållskurs, träd-
gårdsskola, fortsättningskurser i
språk, litteraturhistoria, målning,
musik m. m. Ett annat sätt vore
att i Stockholm genomgå fru E. Ost-
man-Sundstrands husmoderskurs ta-
ga lektioner i språk, en kurs hos
Handarbetets vänner eller Birgitta-
skolan eller Andrea Eneroths hand-
arbetsskola och därefter — om Ni
är eller blir intresserad af det hållet
— en social utbildningskurs med
undervisning i nationalekonomi,
statskunskap, nyaste tidens historia,
etiska och religiösa frågor, uppfostr-
ningslära, hygien o. s. v. Prospekt
genom A. Schultheis, St. Paulsgatan
16.

Stockholmska i Småland.
N:r 208. Tvätta fötterna hvar je
kväll i varmt vatten, hvari salt
lagts. Men gör det regelbun-
det. Det hjälper absolut.
Ebon.
— Mot förhårdnader under fötterna
är det enda effektiva en radiumbe-
handling. Vänd Er till D:r J. Schau-
mann, Kungsgat. 19—21, 3 tr., Stock-
holm.

L. M.
N:r 209. Hårtill behöves i regel
ingen särskild utbildning, men det
är ju så mycket bättre om Ni kan
genomgå en kurs i huslig ekonomi.
Goda rekommendationer om duglig-
het och lämplighet för en dylik plats

erfordras. Det blir att söka till dy-
lika platser som annonseras. — I
Idun ha åtskilliga sådana annonser
förekommit.

Stockholmska i Småland.
N:r 210. Os. e. malms matlagnings-
skola, Humlegårdsgatan 11, 1:a klass
elev 40 kr. II klass elev 20 kr.; pr
månad, 3 månaders kurs. Nya hus-
hållsskolan, V. Trädgårdsgatan 19
4 å 4½ månaders kurs. Hushållssko-
lan Martha, Drottninggatan 27, 3
månader. Husmodersskolan i Lund,
Sandgatan 8. Göteborgs nya hus-
modersskola, Södra Allégatan 2 A.
Katrineholms Praktiska skolas hus-
moderskurser.

Stockholmska i Småland.
— Vid Huskvarna Husmodersskola
mottagas elever mot en afgift af
25 kronor pr månad. Bostad får
elev själf bekosta. Kursen omfat-
tar 5½ månad. Maj.

N:r 211. Ni får allt vara rik-
tigt duktig, om ni på 2 år skall
kunna taga studentexamen utan att
bli öfveranstängd, i flickgymnasier-
na är den obligatoriska tiden 3
år. Men så finns ju Enskilda
gymnasiet (förest. A. Kihlström) och
Stockholms privatgymnasium (Philp
o. Helgren), Vasagatan 50, där det
möjligen låter sig göra på 2½ år.
Det är däremot onödigt att gå i-
genom 8:de klassen, ty med goda be-
tyg från kl. 7 vinnes inträde i gym-
nasium utan pröfning, med undantag

Gräddsättaren "EGO" En glädje för alla husmödrar!

Med denna nyhet
uppfylles på ett enkelt men effektivt
sätt en af alla husmödrar sedan
länge närd önskan att under pågåen-
de gräddsättning kunna taga mjölk
utan att därför störa gräddsättningen

Använd EGO, och Ni får mera och tjockare grädde!

porst., 2 l. porst., 3 l. stålpl., 4 l.
pr st. 2.25 2.65 2.65

Finnes hos bosättningsaffärer samt hos
ALLM. 20 12 JULIUS SLÖÖR, Järntorget - Stockholm. **RIKS 55 16**

CARL DERGLOV

FLORODOL-TVÅLEN

är barnens förtjusning.

Använd
Florodol-Tvålen
vid tvättning av de små.
Den bevarar och stärker
deras fina hud
och rosiga hy.

Mellin's Food

är bästa föda för svaga och klena barn i alla åldrar. Stärkelsefritt - lättsmält. Köpes i apotek, speci- och drogaffärer.

PHOSPHO-ENERGON-PILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE
☉ Vid allmän svaghet, nervositet, överansträngning och sömnlöshet. ☉
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Ferrin

Fås på apoteken
Bästa järnmedel
Utmärkt styrkande.
Apoteket Lejonet Malmö.

DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVETEMJÖLET ÄR

TRISTAR PATENT

Från Ystad till Haparanda användes
YVY-TVÅL.
Säljes i hvarje välsorterad Parfym- o. Herrekerperingsaffär.
ÖSTERLIN & ULRIKSSONS
Kemisk Tekn. Fabrik, YSTAD.

FRANKALLNING och KOPIERING
BAST
HOS HASSELBLADS Göteborg
AKTIEBOLAGET HASSELBLAD SCHOLANDER, STOCKHOLM

EN FREJATABLETT
lindrar den ertsammaste hosta

SÄLJES I ÅSKAR 20 öre. I PÅSAR 10 öre

endast för Upsala högre Elementarläroverk o. gymnasium, där det fordras realskoleexamen eller betyg till 8:de klass jämte tilläggskurs i matematik och Upsala Enskilda privatgymnasium, där man pretenderar betyg från 8:de klass eller realskoleexamen.

För kvinnliga bibliotekarier är utsikterna allt annat än lysande. För anställning som tjänsteman i Riks- och universitetsbibliotek fordras studentexamen på latinlinjen, licentiatexamen inom en fakultet eller fil. kandidatexamen jämte kand. examen inom annan fakultet samt åtminstone 3 mån. profvtjänstgöring. Amanuens' lön 12 à 1500 kr. Vid kommunala och församlingsbibliotek lägre fordringar, men låga löner. Stockholmska i Småland.

N:r 212. Visst äro de människor att beklaga, hvilka förlorat sin hörsel, men då svärmodet vill komma öfver eder så tänk på hur många mycket olyckligare människor det finns. Och akta eder för att bli misstänksam, ett fel som ofta vidläder döva. Någon förening sådan ni menar, känner jag ej till, men ni kan vända eder till »Ysta skolans» sekreterare, revisor Aug. K:son Bergman, Stockholm, som kanske kan ge eder ett godt råd. Herr Julius Kamke, Jakobsbergsgatan 33 är en skicklig lärare i labiologi, som ni bör försöka få hjälp af. Realskoleexamen ger ju visserligen en del fördelar, men har ni afgångsbetyg från flickläroverk, är det väl så bra, om ej bättre. Studera i öfrigt Kvinnl. yrkesregister och så — försök vara vid godt mod! Stockholmska i Småland.

N:r 213. Vill på det varmaste råda »Ungmor Gerda» att söka dr Adolf Grundal, förut boende Malm-skilnadsgatan, vet dock ej nummer. Har själf af honom blifvit botad från ett 10-årigt reumatiskt lidande. Andra kallade det ledgångsreumatism, han gikt. Gerda 44 år.
— Ett utmärkt medel mot s. k. ledgångsreumatism, är Arnika-tinktur och Blyvatten tillsammans. Man köper på apoteket för 25 öre Arnika-tinktur, samt 10 öre Blyvatten, vid användning skakas flaskan. En tygbit blötes i denna vätska och lägges som omslag med vaxduk samt ylle öfvanpå. Har själf i många år haft ledgångsreumatism i både händer och fötter, och använt det med stor framgång.
Man lägger på omslaget på kvällen, och kan man ha det på om dagen till en början, så är det så mycket bättre. Det kostar ju inget att försöka. Jag vet själf hur svårt det är att lida af detta onda, och vill därför gärna hjälpa andra som äro plågade.
Landsfru.

N:r 214. Jag vill råda A. v. B. att fortast möjligt gå till massören hr Selén, boende Vegagatan 4, 2 tr. Jag har själf blifvit botad därigenom att han lagt mitt ben i läge och gifvit mig massage och jag kan med tacksamhet rekommendera honom.
Fru Lydia.
— Fröken Elin Holmberg, Grefgatan 10, 2 tr., Stockholm, är specialist på leddragning. Min man föll och fick axeln ur led och behandlades af fr. H. Blef fullt frisk och rö.lig. E. Lewenhaupt.

(Forts.)

VECKANS PRISTÄFLING.

PRISTÄFLING N:R 40. EKOGÅTA.

Hvad bör man helst vara när man skall ut och —?
Ekot svarar —.
Hvad gjorde Eva med sin Adam då hon skulle äplet —?
Ekot svarar —.
Hvad blef Kalle då han vann sitt —?
Ekot svarar —.

Lösning. märkt pristäfling n:r 40 och försedd med Svenska nationalföreningens mot tuberkulos välgörenhetsmärke, insändes undertecknad med namn och adress, till Red. af Idun senast den 21 okt. 1916.

De två första rätta lösningarna som vid granskningen påträffas, erhålla pris resp. 10 och 5 kronor.

LÖSNING TILL PRISTÄFLING N:R 36.

Huskatt. Hu! — skatt.

Vid den företagna granskningen af insända lösningar ha de två först påträffade rätta lösningarna lämnats af följande personer, hvilka alltså erhålla de utfästa kontant-

prisen. Första priset: Fröken Signe Lodin, Stockholm. Andra priset: Fru Nathalia Ericsson, Gefle.

IDUNS TIDSFÖRDRIF.

BOOKSTAFSKORS.

	A	A	A						
	A	A	A						
D	D	E	F	F	I	L			
L	L	L	M	M	O	O			
O	O	O	O	P	P	P			
		P	R	R					
		V	V	V					

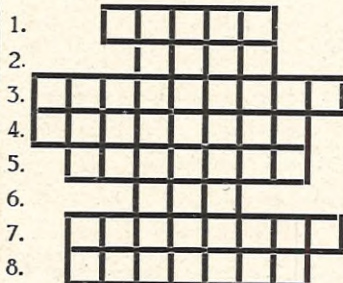
Flytta bokstäfverna i korset så att dessa såväl lod- som vågrätt bilda namnen på:

1. Stad i Ryssland.
2. Stad i Italien.
3. En af de Förenade staterna i Nordamerika.

SKALDEN OCH STADEN.

Efterstående bokstäfver och stafvelser, riktigt sammansatta, bilda 6 ord, hvilkas begynnelsebokstäfver beteckna namnet på en stor svensk skald och slutbokstäfverna en stad i Södra Sverige, ik, us, mm r, n, a, r, k, ss, e, g, e, r ta y. r, jö, m, u, ö, n, a, a s. De sex orden äro: 1) Ett berg i Asien, 2) Ett Svenskt karlnamn, 3) Hvad tjuftar borde bäst förstå, 4) Hvad människan får vid dopet. 5) Stad i södra delen af riket. 6) Ett folkslag.

GEOGRAFISKT AKROSTIKON.

1. Stad i Italien.
2. Flod i Asien.
4. Högländ i Frankrike.
5. Flod i Norge.
6. Kanton i Schweiz.
7. Stad i Spanien.
8. Halfö på Mellanamerika.

Insätt bokstäfver i figuren, och då de rätta orden äro funna, bilda begynnelsebokstäfverna namnet på ett land i Sydamerika och slutbokstäfverna namnet på ett land i Asien.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 38

BOOKSTAFSFIGUREN: Barbar.
CHARAD (2): Isberg.
REBUS AF GERLAND: Guldring.

För hemträdgården.

Hyacinter, Tulpaner, Konvaljer, Narcisser, Crocus m. fl. lökar böra nu planteras i trädgården, där de blomma så snart snön försvunnit. I boningsrum kunna de äfven lätt och säkert drivas till blomning under vintern.

Anvisningar angående odlingen finnas i vår blomsterök-katalog, som gratis sändes kunder och andra intresserade.

Blomsterök-kollektionen
"Hemträdgården"..... Kr. 1: 50 innehåller 15 st. prima lökar i lämpligaste sortering.

Blomsterök-kollektionen
"Hemträdgården"..... Kr. 2: 50 innehåller 35 st. prima lökar i lämpligaste sortering.

Blomsterök-kollektionen
"Haarlem"..... Kr. 4: 50 innehåller 75 st. prima lökar i lämpligaste sortering.

Konvaljegrupp nr I, för drifning i rum..... Kr. 0: 60 innehåller 10 st. konvaljegröddar, isbehandlade.

Konvaljegrupp nr II, för odling på kalljord..... Kr. 0: 50 inneh. 10 st. konvaljegröddar. Prisen gälla emballagefritt. — Ej fraktfritt. Aterförsäljare antagas.

Algot Holmberg & Son
Trädgårdsafdelningen
NORRKÖPING.

Annonsera i Idun!

Extrafint Kärnmjöl
LEJONKÄRN
TRELLEBORGSKÄRN
AKTIEBOLAG
YPPERSTA HVETEMJÖL

4:de upplagan
Trettionde tusendet.

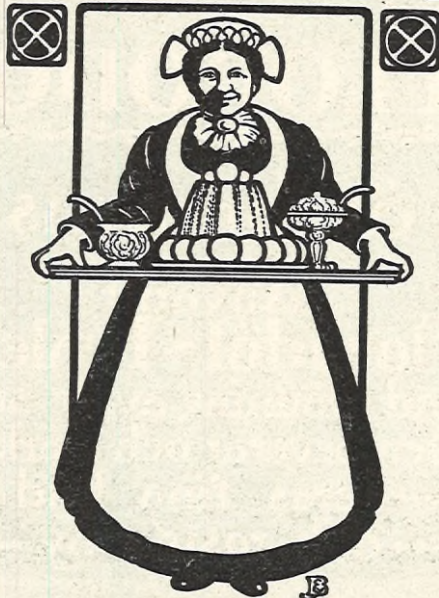
IDUNS KOKBOK

avhandlar såväl matlagning i vanlig bemärkelse som bakning, konservering af kött, fisk, frukt, grönsaker och svamp, karamell- & konfektbakning, beredning af drycker och charkuterivaror, servering, borddukning och servetbrytning. Kokboken är rikt illustrerad, med 12 färgtrycksplanscher, med afbildningar af köttstycken, fåglar, fiskar och svampar samt grönsaker jämte 4 styckningsplanscher och 2 sidor med fotografier af olika servetbrytningar.

Till salu i alla boklädare och erhålles portofritt mot insänd likvid, direkt från förlaget,

IDUNS EXPEDITION,
STOCKHOLM.

IDUNS KOKBOK

Utgifven af
ELISABETH ÖSTMAN.

IDUNS KOKBOK

är vår modernaste kokbok till utstyrel och innehåll. Bokens alla 1.071 recept äro praktiskt pröfvade vid Elisabeth Östmans Husmoderskurs och öfverskådlig uppställda, med ingrediensernas vikt eller rymdmängd noggrannt angifna. Äfven helt unga husmödrar och tjänarinnor med mindre erfarenhet finna härigenom en säker handledning i

IDUNS KOKBOK.
PRIS: INB. 5: 50.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta afskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

LÄROK PLATS inom fint hem för 20-årig flicka att vara behjälplig med hushållsbestyr, tillfälle lära matlagning. Svar till »Ordning», Iduns exp.

FÖR UNG, FRISK FLICKA villig att deltaga i alla i ett hem förekommande göromål och under husmoders ledning verkligt lära sig sköta hem och hushåll finns mot fritt vivre och ställning ss. familjemedlem pl. gen. i »Prestgården pr Gullaskruf».

BÄTTRÉ FLICKA, barnkär, villig och ordentlig, något kunnig i sömnad, som mot fritt vivre vill hjälpa till med skötandet av 2 minderåriga barn, erh. gen. pl. Svar till »Södra Dalarne», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRÉ, ANSPRAKSL. FLICKA, ej för ung, kan få plats i litet, stilla hem att tills. med husm. sköta hushållet. Lifl. trakt 2 tim. järnvägsresa från Göteborg. Eget rum, linoleummattor, vattenledn., elektr. ljus. 1sta oktober eller 1sta november. Lön efter öfverenskommelse. Svar till Fru Maddy Gustafson, Lilla Edet.

PLATS SOM FÖRESTÄNDARINNA för nyuppfört pensionat och matvaruaffär finnes nu genast i stations-samhälle nära Göteborg. Sökanden bör vara något affärsvan och kunnig i enklare matlagning samt äga goda referenser. Om så önskas kan kompaniskap få ingås. Svar med löneanspråk till »Nytt Pensionat», Mölnlycke.

YNGRE KÖNDITORIBIRÅDE med behagligt sätt och utseende, van vid expediering och konfektinläggning, kan med det snaraste få plats, om betyg och lönepretentioner sändes under adr. N. M. Björklund, Vexjö.

PROFESSORFAMILJ i Lund önskar till hösten duglig och villig, helst 30-årig flicka från godt hem att sköta 2 barn om 6 och 8 år och för öfrigt deltaga i hemmets göromål. Vana vid sömnad önskas. Lön 250 kr. Svar med foto och rekommendationer till »Hj familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

BINDERSKA, rask och duglig, med behagligt sätt och utseende, får bra plats i fin blomsteraffär. Svar m. betyg och lönepretentioner sändes under adr. N. M. Björklund, Vexjö.

BÄTTRÉ FLICKA, som kan åtaga sig en ensamjungfrus göromål, får plats i nygift familj i Göteborg. Sökande bör vara kunnig i matlagning och spädbarns vård. Svar med foto, ref. och lönepret. till »Sällskap och hjälp», Nordiska Annonbyrå, Göteborg.

FRISK, BÄTTRÉ FLICKA, som tycker om och är van vid barn (2 och 10 år) får plats som barnhusa. Sökande bör vara kunnig i städning, servering och helst sömnad, samt äga förmåga att syselsätta barn. Svar med foto, lönepret. och refer. till »Framför allt pålitlig» under adr. S. Gumaeli Annonbyrå, Stockholm.

ENSAMJUNGFRU själfständig, snäll och pålitlig, som vill sköta hushåll åt enkefru med egen affär i Kristiania sökes fr. okt. Sv. med lönepret., betyg o. foto till »F. G.», Iduns exp.

BILDAD, BARNKÄR DAM 25-30 år kunnig i lättare matlagning erbjudes godt hem hos ensam läkare, bosatt i Östern för att undervisa tvorne sv.amerikanska gossar i svenska språket samt sköta hemmet. Lön ca 50 kr i månaden. Svar med foto till »Amerikansk läkare» und. adr. S. Gumaeli Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

TILL STÖRRE GODS i Västergötland sökes lärarinna för en 10-årig flicka att undervisa i vanliga skolämnen och musik. Svar till »Undervisnings-van», p. r. Stockholm.

EN SNALL OCH PALITLIG KOKERSKA, 20-25 år, samt en husa, kan få god plats i liten familj, bosatt utanför Kristiania (Holmenkollen). Svensk husa finnes. Svar med fotografi, betyg och lönepretentioner till fru gross. Ola Nærum, Sehesteds plats n:o 4, Kristiania.

FÖR BILDAD anspråkslös flicka med sinne för ordning, kunnig i enklare matlagning samt alla inom ett hem förekommande göromål, finnes plats nu genast i liten familj utan jungfru. Familjemedlem. Referenser och lönepretentioner önskas. Svar till Fru C. Forsell, Brålanda, Dalsland.

Efterfråg. på Stenografer

med fullgod utbildning öfverstiger tillgången. Till flertalet hos oss anmälda platser finnes f. n. inga sökande.

Nya kurser börja den 15 oktober, hvilka medföra fullständig, praktisk utbildning.

STENOGRAFYRÅN (Sveriges Centralinstitut för Stenografi o. Maskinskr.) Riks o. Allm. 2787, 31 Regeringsgatan.

ENKEL, ANSPRAKSLÖS FLICKA önskas att mot fritt vivre tillsammans med egen dotter sköta hemmet för en person. Svar, ev. fotografi till »Prästgården», Iduns exp.

BILDAD ENSAMJUNGFRU, frisk och med jämnt, godt lynne, erhåller plats i godt hem. (Elektr. ljus, gas och värmeledning.) Svar jämte foto och ref. till Fru stadsingeniör John Abdon, Trälleborg.

YNGRE DAM hälst musikkunnig, önskas som husföreständarinna till läkare i Norrland. Svar till »54 år» med referenser och foto (som återsändes), adr. Iduns exp., Sthlm.

Bildad flicka, som mot fritt vivre vill hjälpa till att sköta ettårig flicka, samt för öfrigt gå frun tillhanda, får plats i tjänstemannafamilj i Göteborg. Svar med foto till »Hjälpreda», poste restante, Göteborg 1.

Barnfröken bildad, snäll och ordentlig, erhåller plats 1 november hos familj i Stockholm. Tre barn i ålder af 6, 11 och 13 år finnes. Allganden: tillsyn öfver barnen samt deras kläder, städning af tvorne barnkammare samt hjälp med läxläsning. Svar till »Familjemedlem B. F.», Iduns exp.

Platsen som föreständarinna för elevhushållet vid Mariannelunds praktiska skola blir ledig den 10 okt. Vana vid skötandet af större hushåll nödvändig. Närmare uppl. genom bref. Ansökningar, åtföljda af betyg, uppg. på pretentioner och referenser, ställas till Mariannelunds Praktiska Skola, adr. Mariannelund.

Guvernatt Till följd af sjukdomsfall finnes plats omedelbart ledig att läsa 2:a kl. kurs med 11-årig gosse. Sökande måste vara verkligt frisk. Svar med lönepretentioner snarast till kyrkoherde R. Matsson, Hassela, Franshammar.

Guvernatt eller lärarinna med undervisningsvana i vid flickskola förekommande ämnen och om möjligt musik önskas för 14-årig flicka. Svar med betygsskrifter och lönepretentioner märkt »Landet», under adress S. Gumaeli Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Goda platser för Husföreständ., Hushålls- och Barnfrök., Lärarinnor. Kok-, Hus-, Barn- och Ensamj. Insend betygsskrifter och foto samt 20 öre i svarsporto. Billigt arvode. Reel behandling. Centralförmedlingen Brunnsgr. 6, Sthlm.

Guvernatt villig att undervisa en flicka (12 år) i elementarskolans 3 kl. kurs samt musik, sökes till 1 eller 15 okt. för innevarande läsår. Ansökning med betyg och löneanspråk sändes snarast till Kronolänsman Lindström, Burgsvik.

Ensamjungfru

ordentlig, arbetsam samt sparsam sökes för 2 personers hushåll. Kunnig i god matlagning samt van ell. villig att lära uppässning. Träffas för vidare samtal på Allm. 286 15 mellan 10-12 f. m. eller under signatur »M. H.», Iduns exp.

Hos ensam äldre dam

får sykkunnig, ordentlig, allvarlig flicka plats som hjälp och sällskap. Sökande bör vara villig att åtaga sig husliga sysslor. Svar till Fru stugan, Djursholm-Danderyd, eller Stockholmstelefon Danderyd 55.

PLATSSÖKANDE

UNG BILDAD FLICKA önskar plats som barnfröken eller att gå frun tillhanda. Vill anses som familjemedlem. Svar till »Marga», Iduns exp. f. v. b.

FINNES det familj på land eller i stad, som till vinter behöfver någon för konstväfnad och linnesömnad. Tillskrif då »Mot fritt vivre», Iduns exp. f. v. b.

BITRÄDANDE VÄFLÄRARINNA söker plats. Små pretentioner. Sv. till »Fint betyg», Box 28, Frånsta. MEDELÅLDERS FLICKA önskar pl. hos ensam dam eller i fam. Kunnig i matl. o. ett hems skötande. Intresserad af trädgårdsskötsel. Sv. till »5 oktober», p. r., Eslöf.

ENKEL FLICKA från gott hem önskar plats i god och vänlig familj. Kunnig i matl., sömnad m. m. Svar till »Oktober 1916», Molkom p. r.

EN BÄTTRÉ FLICKA önskar plats i mindre fam. Är kunnig i handarbete, linne- och något klädsömnad. Svar till J. O. H., Hålsingborg p. r.

PÅ HERRGÅRD önskar 25 årig flicka sköta hushållet i husmoders ställe eller vara henne behjälplig i alla förekommande sysslor. Är även hemma i växthus- och trädgårdsskötsel samt villig hafva smådjurens vård om hand. Sv. t. »M. v. S.», Jönköpings p. r.

TRÄDGÅRDSLÄRARINNA, utex. fr. Rimfors, innehar fast plats april-oktober vid landthushållsskola, önskar plats, helst vid skola. Ämnen: trädgårdsskötsel, konservering, enkel slöjd, ladugård-, svin- och hönskötsel. Svar till Katrineberg, Vessigebro (Halland).

FÖR SJUTTONÅRS blekingeflicka, rask, snäll och glad, sökes plats i familj för att gå frun tillhanda i allt utom s. k. grofsysslor. Skall sålunda göra nytta och samtidigt lära hur ett hem skall skötas. Fast lön, hur liten som helst, önskas. Svar till »Mora», Ronneby.

I MIDTEN AF OKT. önskar 24-årig elementarbildad flicka, kunnig i sjukvård, anställning som hjälp och sällskap åt klen person. Tacksam för svar märkt »Syster L., Ång, Bäljorn».

TVÅ BÄTTRÉ FLICKOR önska i höst plats i samma familj, där jungfru finnes, som barnfröken och gå frun tillhanda. Deltar gärna i hushållsgöromål. Ha ej förut innehaft någon plats. Vill anses som familjemedlemmar. Svar emotes tacks. före 16 okt. till »20 och 21 år», Hudiksvall p. r.

FLICKA, fullt kunnig i ett enkelt hems skötande, önskar hushållerske-plats till 1 nov. Svar märkt »O. S. A.», Färila p. r.

UNG JUDINNA från gott hem önskar plats i svensk familj som skriftrådg. Deltager gärna i husliga göromål S. var till »G. M.», Lund p. r. I PRÄSTGÅRD eller herrgård önsk. 18-årig flicka, som genomgått hushållskurs, plats för att lära hushåll. Är villig deltaga i förek. arbeten. Tacks. för sv. till »C. A. N.», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA önskar komma i bildad och god familj, helst i Norrland, att under husmoders ledning deltaga i alla inom hemmet förek. göromål. Sökanden har genomgått 8-kl. läroverk samt husmoderskurs. Musik. Vid lön fästes intet afseende. Betalar gärna något. Tacks. för sv. till »Anna Lisa 20 år», Iduns exp.

PLATS SOM GUVERNANT önskar ung flicka med normalskolekomp. Ej musik. Tacks. för sv. t. »1 okt. 1916», Iduns exp. f. v. b. BÄTTRÉ HUSL. FLICKA, 19 år, ej förut innehaft plats, önskar komma till bruks-, präst- eller bättre landthushåll. Vill deltaga i matlagning, bakn. under husmoders ledning. Någon lön. Svar till »Glad och Villig», Raus, p. r.

UNG FLICKA önskar plats i familj, där tillfälle finnes att få lära matlagning och ett bättre hems skötande. Svar till Kerstin Persson, Fågelsjö.

BILDAD, ENKEL OCH HUSLIG flicka av god familj önsk. komma till godt hem i Stockholm, gärna där ungdom finnes, för att vara till hjälp och sällskap. Betalar gärna för sig. Sv. tacks. t. »A. M. Familjemedlem» und. adr. S. Gumaeli Annonbyrå, Sthlm, f. v. b.

HUSHÅLLSAM bättre flicka önskar plats att förestå ett hem, där humor saknas eller som hjälp och sällskap i bättre familj. Fullt kunnig i allt som hör till ett hems skötande. Äfven något sykkunnig. Finna betyg finnes. Svar till »Ordning och trevnad», Iduns exp. f. v. b.

VILLIG anspråkslös jungfru söker plats, helst som kokerska i liten familj 1 nov. Svar till »M. H.», Bjerges, Gotland.

HUSLIG, 37-årig flicka önskar plats att sköta hushållet för ensam dam. Svar till »Oktober 1916», Hjo p. r.

HUSFÖRESTÄNDARINNEPLATS gärna där barn finnes, eller som hjälp och sällskap till äldre herre eller dam, önskas af därtill kompetent, bildad flicka. Bästa betyg och ref. Svar till »Stad eller landet», Iduns exp.

EN ENKEL, bättre flicka, som aldrig förut innehaft plats, önskar 1 Nov. komma i ett verkligt godt hem (helst Dalarne), villig deltaga i allt som hör till ett hems skötande. Svar till »R. M.», Hagge p. r.

PLATS SOM HUSMODERS HJÄLP eller att förestå hem önskas af hushålls- och sykkunnig flicka af god familj. Tacksam för svar till »Familjemedlem G.» Iduns exp., f. v. b.

Medelålders dam önskar plats att sköta ensam äldre dam eller herre. Kunnig i såväl enklare som finare matlagning, köks-trädgårdsskötsel etc. Svar till »A. M. S.», Gumaeli Annonbyrå, Malmö.

Husmödrar som önska sälja

Matvaror, Bär, Konserver, Fruktar, alla slags Väfnader, Handarbeten m. m. torde anmäla detta till vår Byrå, som åtager sig alla slags försäljningar mellan hem i landsorten och Stockholm. Husmödrarnas Centralförmedling. Brunnsgård 6, Stockholm. R. T. 12834. A. T. 2318. 10-5

Som lectrice eller privatsekreterare sökes anställning af ung dam af bästa familj, med avgångsbetyg från 8-kl. högre läroverk och som därefter studerat i Frankrike samt fullt behärskar franska, tyska och engelska språken äfvensom idkat f. e. åriga pianostudier. Svar utbedes till »L. & P.», Iduns exp. P

Värdinna-Husföreständarinna helst hos äldre herre el. dam önsk. medelåld. bildad änkefru plats att sköta hemmet som värdinna, eller som hjälp och sällskap. Äger god förmåga och vana vid ett bättre hems skötande. Kunnig i sömnad m. m. Betyg och rekommendationer finnes. Svar till Mi, G. L.» Arvika p. r.

22-årig, musikalisk prästdotter, fullt kunnig i finare och enklare matlagning samt bakning och van vid alla i ett hem förek. göromål, önskar plats. Hufvudlikör: medlemskap af familjen. Svar till »Gott hem» under adress S. Gumaeli Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Ex. barnsköterskor kunna erhållas genom Svenska Sjuksköterskebyrå, Kungsgatan 21, Göteborg. Telefon 14435.

Flicka från affärshem med högsta betyg i bokhålleri söker plats på kontor. Svar emottages tacksamt till »Affärshem 10», Hålsingborg p. r.

FAXIN Bästa putsmedel för alla metaller.

KARL H. NYMAN Specialaffär för DAMUTSTYRSJÄR 17 HAMNGATAN 43 DROTTNINGGATAN STOCKHOLM

CLOETTAS GULD-CACAO I vidstående förpackning säljes öfverallt 1 HEKTO 45 ÖRE

HULTMAN'S RENA CACAO är förtjänt af att komma i hvar mans mun!

SYDSVENSKA KREDIT AKTIEBOLAGET, Drottninggatan 4, utfärdar resekreditiv, betalbara på de flesta europeiska och afomeuropeiska bankplatser, ombesörjer telegrafremissor till in- och utlandet. Fondafdelning. Notariatafdelning. Kassafack.

Värdinnor m. utm. betyg o. muntl. rek. Sjuksköterskor, Gymnaster Hushålls- o. barnfröknar.

Bildade, unga flickor sök. pl. i hem ss. hjälp o. sällskap för barn, för skrivgöromål, för husliga sysslor m. m., där deras skolbildning o. goda uppfostran kunna göra sig gällande. OBS! Små löneanspråk.

Hushållerskor och barnsköterskor mer och mindre kunniga. Hotell-, Kontors- och Affärspersonal! Platser förmedlas öfver hela landet. Palmquist Cais Förmedl.-Afd., Malmkillnadsgr. 17, Sthlm. A. T. 16983. R. T. 10742.

INACKORDERINGAR I PRÄSTFAMILJ boende i eller i närheten af Sköfde eller Ulricehamn, där god uppfostran och skola kan erhållas, önskas inackordering för en 10-årig gosse, som behöfver ombyte af luft. Upplysande svar jämte prisuppgift till Albert Josefsson, Stevningsund.

Sinnesslöa emottagas å Biskopsbo statsunderstödda vårdanstalt. Postadr. Säf-sjö. Rt. Vrigstad 13.

Babylådan inneh. fullständig utstyrelse af 2 omgångar för späda barn, välsydd och af bästa kvalité, pris 10 o. 15 kr. pl. låda beroende på montage ring. Sändes mot efterkr. A. C. Cronquist & Son, MALMO Rikstel. 815.

Mot grått hår! Härmed meddelas ärade kunder att det utmärkte och mycket efterfrågade härvattnet mot grått hår (dessutom det bästa mot mjäll och hår-fall) som i 40 år fröts endast i Fanny Gelin's Parfymmagasin P.Malmtoftsgat. 5, hädamefter fås under adress Firma Fanny Gelin, Norrviken. Rikst. Norrviken 14. Pris 5:50 frkftfritt.

Crème Laïs giver bysten form och fasthet. Innehåller inga för kroppen skadliga ämnen. Massagebeskrifning medföljer. Pris 10 kr. Försändes listret. MARIA ENQUIST, Exam. Sjukgymnast. Institut för skönhetsvård & Plastiska Operationer. Stockholm, Biblioteksgat. 6-8. A. T. 22662. R. T. 16068.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R. T. 7025. Stureg. 62, Stockholm S. T. 8301.
För behandling af stöje- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

Dr Heumans
ELEKTROMEDICINSKA INSTITUT.
NERVSJUKDOMAR och REUMATISKA AKOMOR.
Kungsporsplatsen 2. Göteborg.
Tel. 4546.

Dr Elin Beckmans Hettluftsinstitut
Barnhusgatan 12. Riks 10552. A. T. Br. 4552. Rådfrågningstid vardagar 1/3-4. Behandling medelst hettluft, diathermie, massage och gymnastik af kron. reumatism o. gikt, neuralgier, frostskador och börjande ålderdomsbrand.

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik medför enl. kungl. maj:ts medgiftvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gynn. Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson: adr. Odeng. 1. Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen
afsläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept. Prosp. gen. **Kapten J. Thulin, LUND.**

Göteborgs Gymnastiska Institut
Fullständigaste ettåriga kurs i Sjukgymnastik och Massage
Nästa årskurs börj. 12 Jan. Begär utförligt prospekt!

ROYAL WINDSOR
Det berömda hårstärkande vattnet.

Gifver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: **Royal Windsor Perfectionne.** En alljämt stig. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr. 5.- + porto. Nederlag: **Franska Parfymmagasinet, Hofveg. 21 Drottninggat. 21, Sthlm.**

Lait Antéphélique
(kändt i hela världen sedan 50 år) bästa medel mot rynkor, fräcknar, lefverfläckar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6.- + porto. **Franska Parfymmagasinet, Drottninggatan 21, Stockholm. Hofveg.**

Majorskan Edmanns utsökta Crème Idéale

är af kunnare ansedd som mest förskönande och mest elegant. Bleker fräcknar och lefverfläckar, gör hyn ungdomligt vacker.

Ramin
är ett bepröfvadt och verksamt medel mot svåra fall af ischias, mot reumatisk hufvudvärk och annan lokal reumatism. Rekommenderas af läkare. Till salu å apotek.

Requirera vår katalog å Edition Schotts 20-öres Bibliotek.

Denna katalog upptager ca 5,000 olika nummer musikaler i vacker utstyrel och godt arrangement. innehållande våra förmästa kompositörer i mästerlig bearbetning. Operor, Overturer, Potpourrier, Fantasier, Översättningar af fosterländsk musik. Moderna danser och marscher. **J. F. Hallmans Bokhandel, UDDEVALLA.**

TRICOPHEROUS

är världens förmästa Hårmedel och öfverträffas icke af något annat liknande preparat
Pris pr fl. 2.50.
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyrfärfärer.

Varma kläder åt barnen till hösten och vintern!

Prenumerera nu genast på

"BARNGARDEROBEN"

Illustrerad månadstidning för barnkläders förfärdigande. Stor dubbelsidig mönsterbilaga medföljer gratis.

"Barngarderoben" kostar för sista kvartalet endast 90 öre. Septem-bernumret erhålles mot 30 öre i frimärken från **Iduns Exp., Stockholm.**

Kjellströms Kartritningskurs
börjar 1 Okt. Prospekt erhålles. Storgatan 32. Sthlms Tel. 242 08.

Målarskolan, 38 Smålandsgatan. Tel. Brunkeb. 62. Undervisning i Porslin- & Oljemålning, Gyllenläder, läderplastik m. fl. ämnen. Lager af porslin, materiel för målning Porslin brännes. **Emma Nordberg, Augusta Peterson.**

Handmålade pergamentband utföras på beställning.
Bokbinderilektioner gifves. Amatörverktyg till salu. Anna Ericsson, Grevgatan 6, 1 tr. Allm. Ö. 406 98, Riks 102 73.

Lektioner i Linnesömnad, även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnk äder
Elever mottagas dagligen 12 sept-15 dec., 10 jan.-10 juni.
Karin Egnér, Eva Egnér.
R. T. 35 30. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04

Kvinnliga Gymnastik-Sällskapet
öfningar å Kongl. Centralinstitutet (Hamngatan 19) Tisdagar och Fredagar med början **Fredagen den 6 okt. kl. 8,15-9 e. m.** Ledarinna Fr. Dagmar Torsow.
Anmälningar mottagas å nämnda tider och dagar. Till mindre be- medlade utlånar Sällskapet kostnadsfritt gymnastikdräkter.
Terminsafigt 1 kr. STYRELSEN.

ALTIFIN

FÖR HÖSTEN!
Dräktpåsen
"ALTIFIN" (patent)
för skydd mot mal och damm.
Säljes i hvarje välsorterad affär samt i parti hos
John Blomberg & Co A.B., STOCKHOLM.
TELEFONER: ALLM. 5113, RIKS 12 01 & 12 02.

Till salu eller att hyra!

Villa Framnäs, invid Stjärnhofs station i Södermanland, vackert belägen vid landsväg och sjö, innehåller 9 rum, jungfruk, och 2 kök, inbyggd glasveranda i nedre och öppen veranda i öfre våningen. Härtill trädgård, nödiga uthus, kallare och rymlig torkvind. Lämplig till pensionat eller rum för resande med kafé, som saknas på platsen. Närm. uppl. Rikst. Stjärnhof nr: 1 el. i bref Villa Framnäs, Stjärnhof.

MÄRKET MARKATTAN

"Ett glänsande resultat"
(HOS ALLA HANDLANDE)
Sunlight Såptvål Aktiebolag
Göteborg

I hvarje svenskt hem bör finnas en

Husqvarna Strymaskin.

Den betalar sig själf på kort tid.

Propra sängkläder för propra hem.
Använd **Systemmadrasser** i Edra sängar.
Mest hygieniska, bekväma och varaktiga övermadrass. Systemmadrasserna äro nu införda i många tusentals hem. Användas på lasarett, sjukhem, hotell m. fl.
Vid köp av Systemmadrasser tillse att de bära vidst. skydds- märke "System". Aterförsäljare på alla större platser i landet.
Intyg o. beskrivn. sändas gratis o. franko.
Aktiebolaget Stockholms Vaddfabrik, Liljeholmen, Stockholm.
Rikstel. 12 74, 20 60, 20 58, Sthlms tel. 3176, 50 06.

Tvätt!

Tvättning och mangling af privat- kläder utföres på ett i allo förötklas- sigt sätt i Mälarebadets Tvätt- & Stryknäring till ett pris af **35 öre** pr kg. för tvättposter öfverstigande 20 kg. Afgiftsfri afhämtning och hemsändning.
Allm. 93 44. Riks 38 15.

Pepparkakor
erkänt välsmakande 1 öre st. sändas mot e. terkräf i satser om minst 300 st. Fru Maria Persson, Axel- völd. Skåne.

Kurser i Bokbinderi
gifvas af
Greta Morsing,
elev af Douglas Cockerell.
Hötorget 13, 1 tr., A. T. Br. 11 49.

Karl Fehling, Dresden.
Ab 1 Sept. Aufnahme des Klavierunterrichtes. Näheres durch Fräulein **S. Hellström, Lilla Edet.**

Turkiska badet
i Malmtorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållandet af smärt figur och fin hy. Badet är angenämnt, om man är flera i sällskap. Pris före kl. 12 kr. 1:50, efter kl. 12 kr. 1:75.

Skånska Handelsbanken.
Fondor 21,850,000 kronor.
Stockholmskontor: **Arsenalsgat. 9.**
Filialer: } Södermalmstorg 8.
 } Sturegatan 32.
Deposition } 4 %
Kapitalräkning }
Sparkasseräkning } 4 %
Fondafdelning. Kassafack.

BRUNKEBERGS TEATERN
Alltid veckans bästa nyheter!
Idun utgifves denna vecka i A och B.